اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

یکشنبه • ۲۳ مرداد ۱۴۰۱ • ۱۶ محرم ۱۴۴۴ • ۱۴ اوت ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۸۹۷ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

بازار سیمان بر مدار آرامش

توسعه ۶هزار مگاواتی نیروگاه در کنار اجرای دقیق و برنامه‌ریزی شده مدیریت مصرف برق سبب شد تا بازار سیمان برخلاف سال گذشته با افزایش نرخ نجومی مواجه نشده و حتی کاهش نرخ را تجربه کنند. به گزارش فارس، ابتدای شروع فصل گرم بود، که شرکت‌های تولید سیمان یکی پس از دیگر قبل از شروع برنامه مدیریت مصرف برق از خاموشی و قطعی برق و به دنبال آن افزایش نرخ سیمان خبر می‌دادند.

۲

اما و اگرهای عبور صنعت فولاد از چالش

در شرایط پرمخاطره اقتصاد ملی، رهبر معظم انقلاب با ارائه مفهومی جدید در حوزه اقتصاد تحت عنوان «تولید؛ دانش‌بنیان؛ اشتغال آفرین» مسیری تازه را پیش روی توسعه کشور باز فرمودند و خبرگان و کارشناسان حوزه اقتصاد و صنعت با تفسیر و تشریح ابعاد آن، مأموریت جدیدی برای پیشرفت ملی بازتعریف کردند.

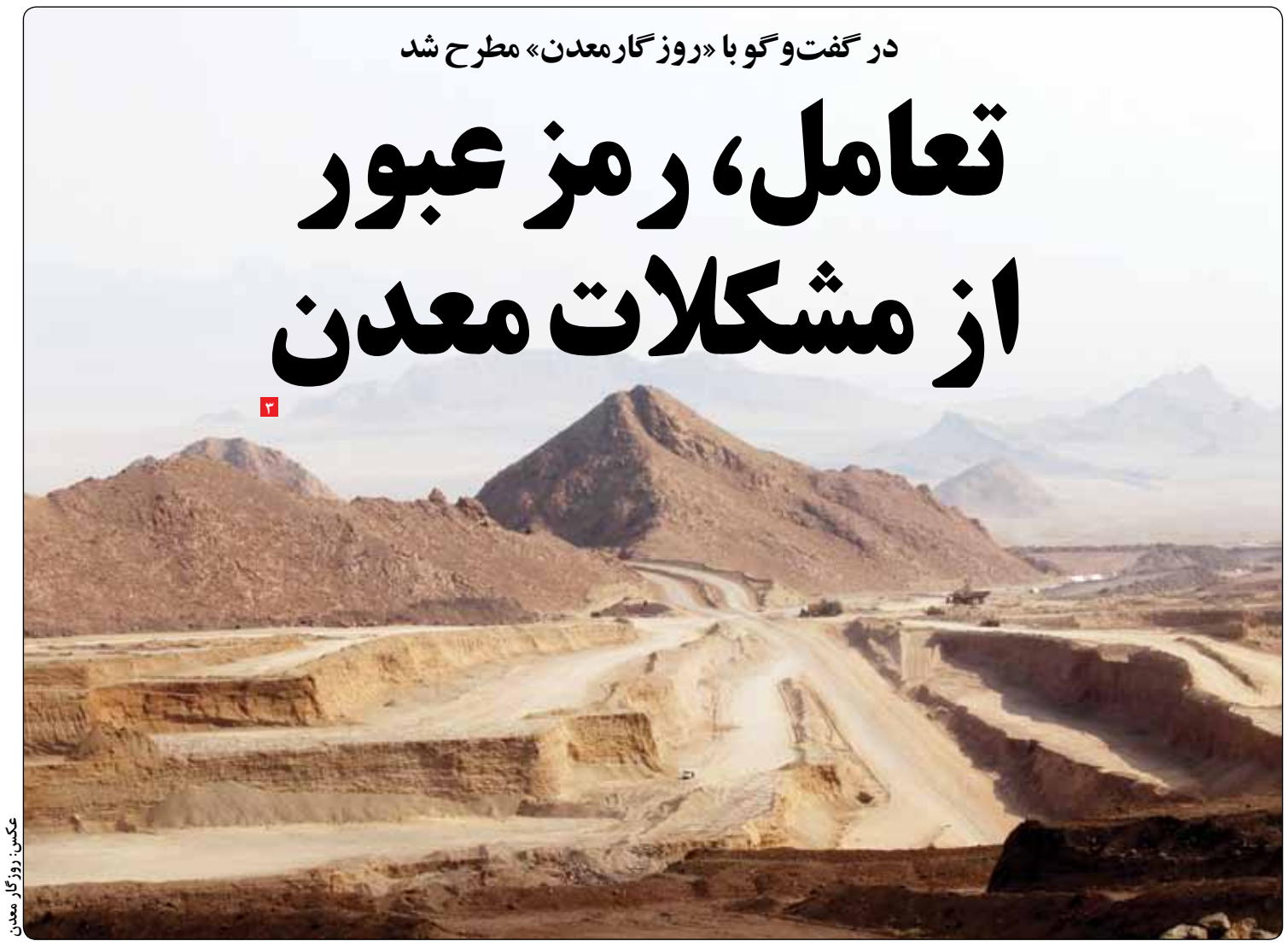
۴

در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» مطرح شد

تعامل، رمز عبور از مشکلات معدن

۳

عکس: روزگار معدن

تیترهای روز

قانون معدن در مسیر اصلاح

اهمیت واحدهای اقتصادی کوچک و متوسط برای همگان مشخص است. در کشور ما نیز باید همین نگاه نسبت به این واحدها به‌ویژه در بخش معدن نهادینه شود، چراکه عمده معادن موجود در کشور کوچک و متوسط هستند. هرچند در سال‌های گذشته سهم دولت از معادن و تولید بسیار زیاد بود، اما آمار حکایت از سهم اندک دولت از لحاظ کمی در معادن بسیار دارد؛ بنابراین توجه به معادن کوچک و متوسط‌مقیاس اجتناب‌ناپذیر است. به‌علاوه اینکه امروزه برای صنعت فولاد کشور برنامه تولید ۵۵ میلیون تن در افق ۱۴۰۴ تعریف شده و تنها نباید به معادن و صنایع بزرگ در این زمینه اکتفا کرد. در این برنامه معادن کوچک و متوسط در کنار معادن بزرگ قرار می‌گیرند و تامین‌کننده خوراک صنایع فولاد در استراتژی صنعت فولاد خواهند بود. «روزگارمعدن» در این گزارش با نگاهی به هدف یادشده به بررسی ضرورت اصلاح قانون معدن پرداخته است.

۳

حمایت های مستقیم کارآمد نیست

شنبه ۱۵ مرداد، هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق شد. مهدی صبایی، مدیرعامل صندوق تثبیت بازار سرمایه نیز از تزریق ۶ هزار میلیارد تومان دیگر از منابع صندوق توسعه به صندوق تثبیت خبر داد.

۸

سرمقاله

سیاست های حمایتی در مسیر اشتباه

مهدی سماواتی
کارشناس بازار سرمایه

در نیمه مرداد، خبری مبنی بر تزریق هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه منتشر شد.

در همین حال مقرر شده تا پایان سال ۶هزار میلیارد تومان دیگر نیز از همین طریق و با هدف حمایت از اعتماد عمومی به بورس تهران، به صندوق تثبیت واریز شود.

با این وجود باید تاکید کرد که اندازه بازار سرمایه در سال‌های اخیر به‌شدت بزرگ شده و در چنین شرایطی، تزریق هزار میلیارد تومان نقدینگی به بورس تهران، رقم بسیار محدودی است که اثرگذاری قابل‌توجهی بر عملکرد بازار نخواهد داشت.

هرچند این‌گونه اقدامات، سیگنال‌های مثبت روانی به بورس تهران تزریق می‌کند، چراکه این نگاه را ایجاد خواهد کرد که سیاست‌گذاران به‌دنبال حمایت از بورس تهران هستند. با این وجود، این سوال مطرح می‌شود که نقدینگی یادشده کجا و چگونه مصرف خواهد شد؟

در همین حال باید خاطرنشان کرد که دخالت مستقیم دولت در بازار سرمایه، حتی اگر قصد حمایت از این بازار را داشته باشد، اشتباه است.

ادامه در صفحه ۲

خدمتی نوین در عرصه دندانپزشکی
ویژه سازمان های دولتی و خصوصی

تا ۹۰٪ پوشش دندانپزشکی
در ۴۵۰ مرکز طرف قرارداد
در سراسر کشور

دارای تندیس طلایی از جشنواره ملی ارتقاء سلامت
از جشنواره ملی صنعت سلامت محور
دارای تندیس کارآفرین برتر
از همایش ملی کارآفرینان مسئولیت پذیر

۰۲۱-۴۳۳۱۶ (۳۰خط)
www.bonyansalamat.com
SAGD
نماینده انحصاری ساجد سوئیس
در کشور جمهوری اسلامی ایران

سرمقاله

سیاست های حمایتی در مسیر اشتباه

ادامه از صفحه اول

با این وجود نباید از این نکته غافل بود که عملکرد دولت در سال‌های گذشته، تاثیر منفی بسزایی بر بازار سرمایه تحمیل کرده است.

این سیاست‌گذاری‌های غلط همچنان ادامه دارد و از سودآوری شرکت‌ها می‌کاهد. در چنین شرایطی، تزریق این مقدار نقدینگی محدود به بورس تهران را باید به‌عنوان یک گام مثبت حمایت‌گرانه از بورس پذیرفت.

در واقع بورس تهران از منظرهای گوناگون، قابلیت قیاس با بورس‌های بین‌المللی و استانداردهای سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه را ندارد؛ بنابراین نباید در این زمینه هم عملکرد آن را با سایر بازارهای سرمایه‌ای در جهان مقایسه کرد.

با پذیرش چالش‌های حاکم بر عملکرد بورس تهران، حمایت از این بازار نیز قابل‌پذیرش می‌شود. هرچند نحوه هزینه‌کرد این نقدینگی در بازار سرمایه کشور جای سوال دارد.

براساس اخبار، مقررشده نقدینگی یادشده به‌اضافه ۶ هزار میلیارد تومان دیگر از منابع صندوق توسعه ملی تا پایان سال به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق شود.

در حالت کلی، گزارش روشنی از عملکرد این صندوق منتشر نمی‌شود، با این وجود، چندی پیش، آمار سود حاصل از فعالیت این صندوق در سال ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ منتشر شد. نکته جالب آنجا بود که این صندوق در ۲ سال منفی بازار سرمایه، سودآور بوده است.

در واقع با انتشار این عملکرد روشن شد که صندوق تثبیت بازار سرمایه آن‌قدرها هم در مسیر حمایت از بازار سهام فعالیت نکرده است و همین موضوع اثرگذاری تزریق نقدینگی از سوی صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار را با ابهام روبه‌رو می‌کند. به‌ویژه آنکه بورس تهران در هفته‌های گذشته روزهای درخشانی را پشت‌سر نگذرانده است. در همین حال تا تعیین‌تکلیف نهایی مذاکرات برجام و رفع تحریم‌ها، نمی‌توان به عملکرد مثبت این بازار و برقراری ثبات در بورس تهران امید داشت.

به‌ویژه آنکه تا نیمه دوم امسال نیز فرصت زیادی نمانده است. تجربه سالیان گذشته حکایت از آن دارد که دولت‌ها در نیمه دوم سال با کسری بودجه قابل‌توجهی روبه‌رو خواهند شد.

در ۲ سال گذشته، بورس تهران به محلی برای تامین بخشی از کسری بودجه دولت‌ها بدل شد.

حال باید دید دولت سیزدهم در سال جاری چه راهکاری را برای جبران این کسری بودجه اتخاذ می‌کند و آیا همچنان به منابع مالی بورس چشم دارد یا خیر؟ بنابراین نمی‌توان پیش‌بینی دقیقی از عملکرد این بازار تا پایان شهریور ارائه داد.

هرچند نباید منتظر کاهش چشمگیر بورس تهران در روزهای آینده باشیم و در واقع انگیزه جدی برای خریدوفروش در بازار سهام وجود ندارد. در چنین موقعیتی، از یک‌سو نباید منتظر افت بیشتر و قابل‌ملاحظه بورس تهران باشیم و از سوی دیگر، نباید به رشد قابل‌توجه بازار امید داشت.

بازار سیمان بر مدار آرامش

گروه معدن

توسعه ۶ هزار مگاواتی نیروگاه در کنار اجرای دقیق و برنامه‌ریزی شده مدیریت مصرف برق سبب شد تا بازار سیمان برخلاف سال گذشته با افزایش نرخ نجومی مواجه نشده و حتی کاهش نرخ را تجربه کنند. به گزارش فارس، ابتدای شروع فصل گرم بود، که شرکت‌های تولید سیمان یکی پس از دیگر قبل از شروع برنامه مدیریت مصرف برق از خاموشی و قطعی برق و به دنبال آن افزایش نرخ سیمان خبر می‌دادند.

همین موج روانی شکل گرفته در نیمه دوم خردادماه سال ۱۴۰۱ سبب شد تا شاهد رشد ۱۱۲ درصدی نرخ سیمان نسبت به سال گذشته باشیم، اما اگر روند تغییر قیمت‌ها در تیرماه و نیمه اول مردادماه را دنبال کنیم، متوجه خواهیم شد که این کالای اساسی نه تنها به ثبات نرخ رسید، بلکه نسبت به نرخ شروع فصل گرم در ۱۵ خردادماه امسال نیز با کاهش مواجه شد.

این روند ثبت شده از تغییرات نرخ سیمان مطابق آمار بورس کالا و تبدیل خیز جهش نرخ به شرایط ثبات و حتی کاهش نرخ از برگزاری یک جلسه در نیمه دوم خردادماه آغاز شد. جایی که اعضای انجمن کارفرمایی صنعت سیمان به عنوان نماینده این بخش از صنعت در جلسه‌ای با وزیر نیرو از دغدغه‌های خود گفتند.

بر اساس اظهارات دبیر انجمن کارفرمایی صنعت سیمان از نتایج جلسه برگزار شده، مقرر شد تا مدیریت مصرف برق با اولویت تامین ۵ میلیون تن کلینکر و سیمان در ماه انجام پذیرد.

در حقیقت اعضای انجمن کارفرمایی صنعت سیمان در این نشست گفته بودند، اگر زمینه تامین برق تولید ۵ میلیون تن سیمان و کلینکر مهیا شود، عرضه تثبیت شده و از سمت تولید خطری متوجه بازار نخواهد بود.

پس از تامین برق تولید ۵ میلیون تن سیمان و کلینکر، مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق از یک اتفاق مثبت دیگر در حوزه صنایع پرده برداری کرد و گفت: با توجه به شرایط پیش آمده، زمینه تامین برق صنایع از جمله سیمانی‌ها در زمان شب مهیا شده است.

با توجه به اقدامات صورت گرفته، توسط دولت به منظور ساماندهی بازار سیمان تحلیل بازار این کالای استراتژیک پرده از نتیجه فعالیت دولت بر می‌دارد.

▣ دولت قبل و فاجعه رشد نجومی نرخ سیمان

پیش از تحلیل قیمتی سال ۱۴۰۱ سیمان، ابتدای به شرایط سال گذشته باز می‌گردیم. بر اساس گزارش بورس کالا، سال گذشته به علت محدودیت تامین برق نرخ سیمان از نیمه خردادماه روند صعودی خود را شروع کرد. بر این اساس نرخ سیمان تا ۲۶ تیر ماه به صورت نجومی رشد کرد و شاهد افزایش نرخ ۴۳۳ درصدی در این تاریخ بودیم.

پس از تاریخ ۲۶ تیرماه با مساعد شدن شرایط تامین برق در سال گذشته نرخ روند کاهشی به خود گرفت و در نهایت در ۱۶ مرداد ماه سال ۱۴۰۰، نرخ سیمان تنها رشد ۲۰ درصدی نسبت به تاریخ ۱۵ خرداد را تجربه کرد.

پس از تحلیل نرخ سیمان در سال گذشته و بررسی عملکرد دولت قبل، مشاهده نرخ سیمان در امسال ابتدای بیانگر آن است که صنعت و فعالان بازار با به خاطر سپردن شرایط سال گذشته در ابتدای فصل گرم، زمینه رشد ۱۱۲ درصدی نرخ برق را مهیا کردند.

بر این اساس بیش از آنکه تورم شکل گرفته در نرخ سیمان در عرضه و تقاضا دلیل داشته باشد، به انتظار فعالان بازار و همچنین جوسازی رسانه‌ای مرتبط بود.

پس از این تاریخ و با برگزاری جلسه فعالان بازار و وزیر نیرو، روند کاهش نرخ سیمان آغاز شد و در بازار سیمان شاهد افت نرخ سیمان بودیم. بر این اساس در عرضه ۲۹ خرداد ماه نرخ سیمان نسبت به ۱۵ خرداد به رشد ۴۱ درصدی رسید و همین آمار در ۵ تیرماه به ۶ درصد کاهش یافت.

نکته جالب اینکه از ۱۲ تیرماه تا کنون نرخ سیمان به کمتر از نرخ ۱۵ خرداد رسیده و در ۱۹ تیرماه شاهد افت نرخ ۱۱.۶ درصد بودیم.

▣ برنامه دقیق مدیریت مصرف صنایع

بررسی آمار و ارقام بازار سیمان در فصل گرم و همچنین مقایسه شرایط با سال گذشته بیانگر آن است که بازار این کالای استراتژیک با تداوم تامین برق پایدار و اجرای دقیق برنامه مدیریت مصرف بر خلاف سال گذشته بدون رسیدن به افزایش قیمت‌های نجومی ساماندهی شد.

این مسئله در شرایطی رخ داد که ناترازی ۱۳ هزار مگاواتی در صنعت برق وجود داشت و رشد ۶ هزار مگاواتی واحدهای نیروگاهی نیز در پوشش کامل ناترازی ناکام مانده بود.

در همین راستا، محمد پورحمید کارشناس حوزه انرژی معتقد است: « سال گذشته ناترازی ۱۵ هزار مگاواتی برق معادل ۲۵ درصد از کل مصرف برق کشور سبب شد تا همه یک تابستان سخت در سال ۱۴۰۱ یک را با تداوم افزایش مصرف برق انتظار داشته باشند.»

وی افزود: « بر این اساس در صورتی که روند دولت قبل در تامین برق ادامه پیدا می‌کرد، ناترازی تولید و مصرف برق به بیش از ۱۹ هزار مگاوات می‌رسد، اما در این بین با روی کار آمدن دولت مردمی و تغییر ریل سیاست‌گذاری در حوزه برق سبب شد تا بر خلاف انتظار عامه مردم ناترازی برق با کاهش ۳۱ درصد به ۱۳ هزار مگاوات کاهش پیدا کند.»

پورحمید تاکید کرد: « در این شرایط کاهش میزان ناترازی سبب شد تا دست دولت به منظور برنامه‌ریزی برای اعمال سیاست‌های مدیریت مصرف برق باز تر از گذشته باشد، در تابستان امسال بر خلاف سال قبل مسئله مدیریت بازار یکی از ارکان برنامه مدیریت مصرف برق صنایع بزرگ به حساب می‌آید.»

با توجه به اظهار نظر کارشناسان، عملکرد وزارت نیرو در تامین برق صنایع، زمینه ساماندهی بازار کالاهای استراتژیک را مهیا کرد و به عنوان یک شاخص به نمره قبول در این حوزه رسید.

اقدامات فولاد سنگان در زمینه جانشین‌پروری

معاون توسعه سرمایه‌های انسانی شرکت فولاد سنگان گفت: آموزش نیروی انسانی در صنایع معدنی و فلزی کشور از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است و درحال‌حاضر یکی از مهم‌ترین فاکتورهای موفقیت شرکت‌های معدنی محسوب می‌شود؛ چراکه نیروهای انسانی، سرمایه‌های اصلی سازمان‌ها به شمار می‌روند و شرکت فولاد سنگان در حوزه جانشین‌پروی، با تشکیل هسته دانشی فولاد سنگان تحت عنوان باشگاه مدرسان داخلی و توامان با پروژه‌های آکادمیک کوچینگ در فولاد سنگان، سنگ بنای مدیریت استعدادها در سازمان و جانشین‌پروری را بنا کرده است.

به گزارش فلزات آنلاین، حمید محمدی رفیع در خصوص اهمیت آموزش نیروی انسانی، بیان کرد: امروزه اهمیت حوزه آموزش سرمایه‌های انسانی در همه فعالیت‌های اقتصادی و صنعتی بر کسی پوشیده نیست.

این مهم در حوزه صنایع معدنی و فلزی نیز جایگاه خاص خود را دارد. نگاه امروز به آموزش سرمایه‌های انسانی ورود به پارادایم یادگیری بوده و تمرکز فرآیند آموزش بر توسعه شایستگی‌های کارکنان سازمان است. در حوزه صنایع معدنی و فلزی در بخش‌های گوناگون از اکتشاف، استخراج و... تا فروش محصولات نهایی، توسعه شایستگی کارکنان سلسله‌وار منجر به افزایش بهره‌وری و رشد دانش بومی شده است و گامی در جهت پیشبرد اهداف کلان کشور را در پی خواهد داشت.

محمدی رفیع افزود: توسعه سرمایه انسانی در فولاد سنگان از اولویت بالایی برخوردار بوده و نگاه کلیه مدیران شرکت به مبحث آموزش بسیار پررنگ و برجسته است به همین منظور این شرکت در حوزه آموزش، پروژه‌های توسعه‌ای بسیاری را تعریف و به مرحله اجرا درآورده است که از جمله این پروژه‌ها می‌توان به استقرار استانداردهای ایزو ۲۰۱۹:۱۰۰۱۵، تعریف شرح مشاغل به صورت فرآیندی، ارتباط مشاغل به شایستگی‌ها و صلاحیت‌ها، تعریف حد بسندگی صلاحیت‌ها، استقرار آکادمی کوچینگ در شرکت به جهت ایجاد فرهنگ کوچ در شرکت، تربیت مدرسان داخلی و...، اشاره کرد.

معاون توسعه سرمایه‌های انسانی شرکت فولاد سنگان همچنین اهداف فولاد سنگان را تشریح و بیان کرد: از اهداف ویژه‌ای که برای واحد آموزش و توسعه‌های سرمایه‌های انسانی شرکت تعریف شده است، می‌توان حرکت به سمت استقرار نظام صلاحیت حرفه‌ای کارکنان، برندسازی، پیشتازی و ایجاد تصویر مطلوب حاکمیت یادگیری، برنامه‌ریزی و تدوین برنامه‌های توانمندسازی و توسعه فردی و عملکردی مدیران، طراحی فرصت‌های یادگیری مورد نیاز همگام با برنامه‌ها و نیز ورود تکنولوژی‌های روز، فراهم‌آوری فرصت‌های یادگیری و توسعه شایستگی به منظور ایجاد انجام بهینه امور وظایف شغلی، به روزرسانی مهارت‌ها و شایستگی‌های شغلی مورد نیاز مشاغل با توجه به استراتژی‌های کلان و وظیفه‌ای و توسعه اخلاق حرفه‌ای و فرهنگ سازمانی بر مبنای ارزش‌های بنیادین شرکت و گروه فولاد مبارکه اصفهان و حفظ کرامت انسانی را نام برد.

▣ تدوین تقویم آموزشی مبتنی بر نیازهای شایستگی

محمدی رفیع در خصوص چالش‌های شرکت در زمینه آموزش، مطرح کرد: در مسیر حرکت به سمت چشم‌انداز شرکت و اهداف و استراتژی‌ها حوزه آموزش و توسعه سرمایه‌های انسانی چالش‌هایی وجود داشته است. یکی از اهداف تعیین شده در استراتژی‌های سازمان، توسعه شایستگی کارکنان و مدیران سازمان بود که از طریق تدوین تقویم آموزشی مبتنی بر نیازهای شایستگی در بخش اجرایی قرار داشت که شیوع ویروس منحوس کرونا این برنامه را مختل کرد. تدابیر اتخاذ شده برای حل این چالش، تهیه و آماده‌سازی زیرساخت‌های آموزش الکترونیک و آنلاین و برگزاری دوره‌ها در بستر شبکه اینترنت بود که خوشبختانه این مشکل رفع شد.وی در خصوص اهمیت حوزه منابع انسانی در فولاد سنگان، تصریح کرد: در حوزه منابع انسانی، مدیریت سرمایه‌های انسانی و بهره‌وری سرمایه‌های انسانی به مثابه چرخ‌دنده‌های درگیری هستند که با مدیریت صحیح منابع انسانی، چرخ‌دنده بهره‌وری به حرکت در می‌آید. نقش آموزش در این بین توسعه شایستگی است. توسعه دانش، مهارت و توانایی افراد چه در سطوح اجرایی و عملیاتی و چه سطوح سرپرستی منجر به افزایش کیفیت، انجام اقدامات شده و همچنین کیفیت تصمیمات اتخاذ شده افزایش می‌یابد. با بهبود سطح کارایی و اثربخشی در تک‌تک اعضای سازمان، جلوه کلی از بهره‌وری در سازمان پدیدار می‌شود.معاون توسعه سرمایه‌های انسانی شرکت فولاد سنگان درباره دوره‌های آموزشی این شرکت، اذعان کرد: دوره‌های کاربردی و به ویژه آموزش هنگام کار، مهارت عملی را در اختیار فراگیران می‌گذارد و در پایان دوره فراگیران را آماده کار می‌کند. در مقایسه، هدف یک دوره تحصیلی آکادمیک این است که یک پایه علمی قوی در یک موضوع خاص برای دانشجویان فراهم شود تا اینکه آنها را آماده کار کند. دوره‌های حرفه‌ای شامل آموزش علمی، تمرین صنعتی و دوره‌های کارآموزی می‌شوند و به طور معمول در یک زمینه خاص به جای درک مبهم از موضوع، جزییات زیادی را شامل می‌شود. در نتیجه مقدار قابل توجهی دانش و مهارت مورد نیاز برای یک شغل به‌دست خواهد آمد.محمدی رفیع در خصوص اقدامات مجتمع فولاد سنگان در زمینه جانشین‌پروری گفت: این مجموعه در حوزه جانشین‌پروی، با تشکیل هسته دانشی فولاد سنگان تحت عنوان باشگاه مدرسان داخلی و توامان پروژه‌های آکادمیک کوچینگ در فولاد سنگان، سنگ بنای مدیریت استعدادها در سازمان و جانشین‌پروری را بنا کرده است.وی یادآور شد: امروزه از حوزه آموزش به عنوان یار استراتژیک سازمان یاد می‌شود و این مهم محقق نخواهد شد جز اینکه واحد آموزش برای کلیه اقدامات پیش رو دارای برنامه و عمل باشد. در این راستا، واحد آموزش و توسعه سرمایه‌های انسانی فولاد سنگان بر اساس اهداف و راهبردهای کلان شرکت در امر توسعه سرمایه‌های انسانی و در چارچوب سیاست‌های ابلاغی از سوی شرکت مادر، اهداف و راهبردهای خود را تدوین و عملیاتی کرده است.

تعمیرات اساسی یک تجهیز استراتژیک در فولاد خراسان

کارکنان متعهد شرکت با همکاری پیمانکاران متخصص داخلی کار تعمیر اساسی ترانس ۱۶۵کیلوولت فولادسازی را، که یکی از تجهیزات حساس و استراتژیک تولید است، با موفقیت به انجام رسانده و آن را در مدار قرار دادند.

به گزارش روابط عمومی فولادخراسان، در حالی که بدعهدی شرکت‌های خارجی به بهانه تحریم‌های ظالمانه، اشکالاتی در روند تامین ترانس خریداری شده از کشور ایتالیا ایجاد کرده، همکاران پرتلاش و متعهد بهره‌برداری، با یک برنامه‌ریزی مدبرانه، دوران اوج مصرف برق در کشور را به فرصتی برای تعمیر این تجهیز حساس و مهم بدل کردند و با خارج کردن ترانس ۱۶۵کیلوولت از زیر بار، اقدامات مورد نیاز و ضروری را برای اطمینان از کارکرد صحیح آن به انجام رساندند. همکاران واحد توزیع و شبکه برق، در روزهای اوج بار شبکه سراسری برق، با توجه به «محدودیت‌های تامین انرژی»، با قطع هدفمند برق و اجرای تعمیرات برنامه‌ریزی شده، برای اوج گیری روند تولید پس از رفع محدودیت‌ها آماده شدند.

بازبینی خطوط انتقال، شبکه و تجهیزات مرتبط و تعمیر تجهیزات راهبردی در شبکه برق مجتمع به همت کارکنان خستگی ناپذیر شرکت، امسال با تعمیر ترانس ۱۶۵ کیلوولت واحد فولادسازی شماره ۱ همراه بود. به گفته مدیرپشتیبانی فنی، انرژی و سیالات، تعمیر این ترانسفورماتور، با انجام تست‌های قبل از تعمیرات، تخلیه ۶۰هزار لیتر روغن، عیب یابی توسط همکاران شرکت و پیمانکار تعمیر، ترمیم و رفع عیب، رطوبت گیری، شارژ مجدد روغن، تست‌های پس از تعمیر و زیر بار بردن ترانس، از نقاط اوج تعمیرات سالانه واحد پشتیبانی، انرژی و سیالات بوده است. توکلی راد، همچنین از تعمیرات معمول سالانه پست برق، واحد آب رسانی و تولید اکسیژن و هوای فشرده خبر داد و اظهار امیدواری کرد که با این تعمیرات، واحدهای تولیدی، تازه نفس و با روحیه‌ای مضاعف آماده رکوردشکنی و تولید روزافزون باشند.

فولاد مبارکه؛ الگوی موفق مدیریت و توسعه

یک عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی تاکید کرد: شرکت‌های بزرگ اقتصادی در سطح کشور باید نسبت به جلب اطمینان مردم برای جذب سرمایه‌های سرگردان آنان از بخش‌های غیرمولد اقتصادی کشور گام بردارند.

به گزارش ایسنا، غلامرضا شریعتی با اشاره به ضرورت گام برداشتن در مسیر مردمی کردن اقتصاد کشور بیان کرد: یقینا سرمایه‌هایی که در اختیار مردم است اگر توسط شرکت‌های معتبر داخلی جذب شود، نقش موثری در توسعه کشور خواهد داشت. شرکت‌ها باید بتوانند اطمینان مردم را جلب کنند. هر فردی که در شرکت‌ها سرمایه‌گذاری می‌کند انتظار دارد سود سهام خود را به موقع برداشت کند. عضو کمیسیون عمران مجلس شورای اسلامی در ادامه اظهار کرد: به عنوان مثال شرکت فولاد مبارکه یکی از بزرگ‌ترین شرکت‌های فولادی کشور است. این شرکت یکی از قطب‌های تولید فولادی در کشور به شمار می‌رود. قطعا خیلی از شرکت‌های بزرگ فولادی نیز از شرکت فولاد مبارکه اصفهان برای مدیریت و توسعه الهام می‌گیرند. در چند سال اخیر شرکت فولاد مبارکه اصفهان پیشرفت خوبی داشته است.

نماینده مردم بهشهر در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: یکی از خواسته‌های مقام معظم رهبری مردمی کردن اقتصاد است. به نظر می‌رسد در راستای تحقق این فرمایش راهبردی مقام معظم رهبری، شرکت فولاد مبارکه اصفهان دست به تقسیم سود سهام و تشویق مردم به افزایش سرمایه، زده است. از آنجا که شرکت فولاد مبارکه شرکت بزرگی بوده و مدیریت خوبی نیز در چند سال اخیر داشته است، با چنین اقدامی شروع کرده تا اطمینان مردم را بیشتر جلب کند.

وی در ادامه تاکید کرد: چنین اقداماتی قطعا در جلب اطمینان مردم برای سرمایه‌گذاری در حوزه‌های مختلف تولید داخلی موثر است و می‌تواند الگویی برای سایر شرکت‌ها بزرگ فولادی و آهن ما محسوب شود تا آنها نیز به همین طریق کار کنند و سرمایه‌های سرگردان مردم را که در بخش‌های غیر مولد اقتصادی کشور است به سمت تولید و اشتغالزایی هدایت کنند.

یادداشت

فرصت‌های تعامل را دریابیم

بیژن یثربی
مدیرعامل یک شرکت صنعتی‌ومعدنی

اگر بخواهیم به فرصت‌های همکاری با کشورهای حاشیه دریای‌خزر (روسیه، قزاقستان، آذربایجان و ترکمنستان) نگاهی بیندازیم، بهتر است اول نوع روابط را تقسیم‌بندی کنیم. روابط در عرصه بین‌المللی به ۲ بخش عمده روابط بین دولت‌ها و رابطه بخش خصوصی با یکدیگر تقسیم‌بندی می‌شود. به‌طورمعمول در همه کشورها و به‌ویژه کشور ما، اگر دولت‌ها با هم روابط سیاسی نداشته باشند، روابط بخش خصوصی هم دچار اخلال می‌شود، البته منظور این نیست که بخش خصوصی، مقلد بخش دولتی است، اما به‌طورمعمول این اتفاق رخ می‌دهد. این موضوع ارتباط چندانی با تحریم‌ها ندارد، حتی اگر تحریمی هم وجود نداشت، در غیاب روابط سیاسی؛ همکاری اقتصادی در همه زمینه‌ها مختل می‌شود. درباره ایران و روسیه باید گفت سابقه همکاری ما در حوزه معدن و صنایع به گذشته‌های دور برمی‌گردد، در حال حاضر هم، این ۲ کشور روابط سیاسی و دیپلماتیک بسیار قوی و منظمی با یکدیگر دارند. چرا منظم؟ چون به‌طور میانگین هر ۲ سال یک‌بار روسای‌جمهوری این ۲ کشور با هم دیدار می‌کنند یا میزبان یکدیگر در کشورهای خود می‌شوند،در نتیجه این روابط گسترده، صنایع مختلف به‌ویژه صنایع معدنی ۲ کشور هم امکانات فراوانی برای همکاری مشترک دارند. این همکاری در ادوار گذشته هم وجود داشته و تا امروز هم کمابیش ادامه دارد.

ما در حال حاضر با تحریم بسیار سختی دست و پنجه نرم می‌کنیم و یکی از مواردی که این تحریم را سخت‌تر می‌کند، این است که نقل و انتقالات مالی را به‌چالش کشیده است و یکی دیگر از مشکلات بزرگ ما کمبود ماشین‌آلات حوزه استخراج زیرزمینی است،بنابراین یکی از مهم‌ترین موضوعاتی که در همکاری بخش معدن با روسیه می‌تواند مطرح شود، ورود ماشین‌آلات مورداستفاده در استخراج زیرزمینی است. به‌اعتقاد من، در شرایط حاضر می‌توان از فناوری روس‌ها در این زمینه استفاده کرد، البته ماشین‌آلات روسی، به‌شکل معمول پرحجم و سنگین‌وزن است، در حالی که دنیا به‌سوی استفاده از فناوری سبک‌تر پیش می‌رود، اما باز هم تاکید می‌کنم که در شرایط موجود، می‌توانیم روی همکاری با روسیه در حوزه استخراج کانسارهای زیرزمینی حساب کنیم.

یکی دیگر از کشورهای حاشیه دریای‌خزر ترکمنستان است که درباره آن تنها می‌توان به این نکته اشاره کرد که سیستم سیاسی بسته‌ای دارد و به‌همین دلیل، اطلاعات ما از این کشور بسیار کم است، بنابراین طبیعی است که ریسک سرمایه‌گذاری برای بخش معدن و صنایع وابسته بسیار بالا خواهد بود.

درباره جمهوری آذربایجان توجه به این نکته ضروری است که تمایلات سیاسی این کشور به دنیای غرب نزدیک‌تر است، باتوجه به اینکه کشور ما تمایل بیشتری به شرق نشان می‌دهد، بنابراین در این زمینه نوعی تعارض به‌چشم می‌خورد. شاهد این مثال کشمکش‌های لفظی است که چندی پیش میان ۲ کشور ایجاد شد، بنابراین در حال حاضر به‌نظر نمی‌رسد که در حوزه معدن و صنایع وابسته بتوانیم از ظرفیت موجود بین ۲ کشور ایران و آذربایجان بهره‌مند شویم. درباره قزاقستان؛ به‌عنوان مقدمه باید گفت که برای اینکه در هر زمینه‌ای با کشوری دیگر وارد همکاری شویم، اول باید ببینیم ریسک سرمایه‌گذاری در آن کشور چقدر است. این ریسک تابعی از ریسک سیاسی در آن کشور است و به‌جرات می‌توان گفت قزاقستان یکی از کشورهایی است که ثبات سیاسی بالایی دارد. شاهد این مدعا میزبانی پی در پی این کشور از کنفرانس‌های بین‌المللی، نشست‌های جهانی یا گفت‌وگوهای صلح بوده است. آیا کشوری که می‌خواهد میزبان جام جهانی فوتبال یا المپیک باشد، می‌تواند درگیر جنگ باشد یا با مشکلات داخلی و بی‌ثباتی سیاسی دست و پنجه نرم کند؟ به‌طبع پاسخ منفی است. در حوزه سیاست خارجی یا اقتصاد هم وضع به همین منوال است؛ کشوری که تنش سیاسی بالایی دارد، نمی‌تواند میزبان گفت‌وگوهای صلح شود. تنها چند کشور دنیا مثل اتریش و سوئیس هستند که می‌توانند چنین نقشی ایفا کنند و قزاقستان هم یکی از این کشورها است،به‌عنوان مثال در دورانی که دبیر شورای‌عالی امنیت ملی کشور، سعید جلیلی بود، چندین و چند بار قزاقستان میزبان مذاکرات پنج به‌علاوه یک بود، همین طور میزبانی مذاکرات صلح بین دولت قبلی افغانستان و طالبان را هم به‌عهده داشت.

حال به این پرسش می‌رسیم که آیا قزاقستان کشوری معدنی هست یا خیر؟

در پاسخ باید گفت که این کشور بسیار معدن‌خیز است و بدون‌شک، به‌واسطه منابع عظیم معدنی که در اختیار دارد، در چند سال آینده یکی از اقتصادهای نوظهور جهان خواهد شد.

چندی است که دانشکده‌هایی بسیار معتبر در زمینه معدن در این کشور تاسیس و تعداد قابل‌توجهی از نخبگان سراسر دنیا جذب شده‌اند، موضوع آموزش در حوزه معدن و صنایع معدنی بسیار جدی دنبال می‌شود و سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی روی سطوح عالی دانشگاهی انجام گرفته است. بسیاری از شرکت‌های بزرگ معدنی دنیا مثل «ریوتینتو» یا «بی‌اچ‌پی بیلیتون»، مگاپروژه‌هایی در حوزه معدن و صنایع معدنی در کشور قزاقستان در دست دارند. این کشور، هم میزبان فناوری غربی است و هم فناوری شرقی که این از ثبات این کشور نشات می‌گیرد.

در ابتدای بحث به همکاری مشترک با روسیه اشاره شد، اما اگر بخواهیم جایگزینی قوی و مطمئن برای آن در نظر بگیریم، باید به قزاقستان توجه کنیم.

حتی اگر به فرض، ما با دنیای غرب روابط به‌طورکامل آزادی داشتیم، مشکل نقل و انتقالات مالی وجود نداشت و سایه شوم تحریم بر کشورمان نیفتاده بود، باز قزاقستان در صدر کشورهایی بود که ظرفیت همکاری‌های گسترده در حوزه معدن و صنایع وابسته را داشت، پس باتوجه به روابط دیپلماتیک موجود به‌نظر می‌رسد که قزاقستان می‌تواند بهترین شریک معدنی ایران باشد.

در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» مطرح شد

تعامل، رمز عبور از مشکلات معدن

گیتی جاودانی

دریای خزر موهبتی به وسعت ۶۰۰ هزار و ۳۸۴ کیلومترمربع که ایران، روسیه، جمهوری‌های آذربایجان، ترکمنستان و قزاقستان مثل نگینی آن را در بر گرفته‌اند. سال ۱۳۸۲ کشورهای ساحلی خزر، کنوانسیون حفاظت از محیط‌زیست دریای خزر موسوم به «کنوانسیون تهران» را امضا کردند و در ۲۱ مرداد ۱۳۸۵ متعهد شدند تا مفاد این معاهده‌نامه را رعایت کنند و این تاریخ، روز دریای خزر نام گرفت.

همنشینی بر خوان خزر، زمینه را برای همکاری‌های اقتصادی و تجاری نیز فراهم کرده و پس از سفر اخیر رئیس‌جمهوری روسیه به ایران، به‌نظر می‌رسد امکان برای گسترش همکاری‌ها به‌ویژه در زمینه معدن و صنایع معدنی بیش از پیش مهیا شده است.

به‌همین مناسبت، «روزگارمعدن» با فرشاد رشیدنژاد، استاد دانشگاه و فعال معدن گپ و گفتی داشت و به مرور فرصت‌های بالقوه همکاری معدنی پرداخت.

◉ از کشورهای حاشیه دریای خزر (روسیه، قزاقستان، جمهوری‌های آذربایجان و ترکمنستان) تاکنون همکاری با کدام کشورها موثرتر بوده است؟

سابقه همکاری ما با کشورهای حاشیه دریای خزر به سال‌های قبل و دوران شوروی سابق برمی‌گردد.

روسیه وسیع‌ترین کشور دنیا و صاحب یکی از غنی‌ترین سرزمین‌ها است و به‌همین جهت تاکنون با بسیاری از کشورها، در زمینه‌های مختلف همکاری داشته از جمله با ایران که به‌خاطر قرابت و همسایگی، این روابط گسترده‌تر هم بوده است.

این همکاری‌ها در زمینه‌های مختلفی جریان داشته، به‌عنوان مثال در زمینه فعالیت‌های اکتشافی یا همان‌طور که می‌دانیم راه‌اندازی و تامین تجهیزات ذوب‌آهن اصفهان. البته طرح اولیه این بود که تجهیزات کارخانه ذوب‌آهن از آلمان خریداری و وارد شود که این کار هم انجام، اما کشتی حامل تجهیزات غرق شد و محموله به ایران نرسید، به این ترتیب، ایران به روسیه روی آورد و صنعت ذوب‌آهن را، که در هر کشوری جزو صنایع زیربنایی به‌شمار می‌رود، شوروی سابق در ایران راه‌اندازی کرد.

علاوه بر این، همان‌طور که می‌دانیم، این کشور در مراحل مختلف ساخت نیروگاه اتمی بوشهر هم با ایران همکاری داشته است. همکاری با جمهوری‌های پساشوروی، در سال‌های اخیر میسر شده و در این مدت شرکت‌های معدنی همکاری‌های متقابلی داشته‌اند، به‌عنوان مثال در حال حاضر معدن طلای داشکسن قروه را قزاق‌ها استخراج می‌کنند.

به‌تازگی با تغییر سیاست‌های کشورها امکان همکاری، مهم‌تر و جدی‌تر و می‌توان گفت در ماه‌های اخیر توجه بیشتری به این کشورها معطوف و چشم‌انداز همکاری با این کشورها پررنگ‌تر شده است. باید گفت برخی از این همسایگان، کشورهای مهمی از نظر معدنی به‌شمار می‌روند، به‌عنوان مثال روسیه دومین تولیدکننده بزرگ زغال‌سنگ است، علاوه بر این، جزو تولیدکنندگان عمده طلا، نقره، فلزات گروه پلاتین و نیکل است. معادن الماس هم دارد که البته به‌خاطر تنش‌هایی که در ماه‌های اخیر به‌وجود آمده، فعالیت آنها تحت‌تاثیر قرار گرفته و کشورهای غربی خرید برخی محصولات روسیه از جمله الماس را تحریم کرده‌اند.

◉ کدام‌یک توان و ظرفیت بیشتری برای سرمایه‌گذاری متقابل و همکاری معدنی را دارند؟

روسیه از قدیم ید طولایی در زمینه استخراج و اکتشاف مواد معدنی داشته است و در فعالیت‌های معدنی بسیاری از کشورها دخیل بوده یا به‌طورمستقیم روی معادن سرمایه‌گذاری کرده یا شرکت‌های روسی برای استخراج به آن کشورها سفر کرده‌اند، به‌عنوان مثال علاوه بر ایران، در کشورهای افریقایی مانند گینه یا کشورهای دیگر هم حضور فعالی داشته و دارد. از طرف دیگر، زمینه و بستر بسیار خوبی هم برای فعالیت دیگر کشورها فراهم کرده و به‌همین جهت سرمایه‌گذاری زیادی در معادن الماس، فلزات و زغال‌سنگ آن انجام شده است.

تا پیش از تنش‌های اخیر، روسیه همیشه با بسیاری کشورها از جمله کشورهای غربی تعامل داشته است،اما بعد از جنگ با اوکراین و توافق‌های انجام‌شده میان دولت‌های ایران و روسیه، به‌نظر می‌رسد فعالیت‌های معدنی هم یکی از زمینه‌های مهم همکاری با این کشور باشد. البته ما هنوز از مفاد توافق‌های انجام‌گرفته و جزئیات همکاری اطلاعات کاملی نداریم و تا امروز متن این توافق‌ها به‌صورت عمومی منتشر نشده،اما از گفته‌ها و شنیده‌ها چنین بر می‌آید که زمینه برای فعالیت معدنی مهیا شده است.

◉ قزاقستان هم کشوری معدنی به‌شمار می‌رود و بزرگ‌ترین تولیدکننده اورانیوم در جهان است (البته بزرگ‌ترین دارنده و صاحب منابع فراوان اورانیوم استرالیا است، اما همان‌طور که اشاره شد، بزرگ‌ترین تامین‌کننده اورانیوم قزاقستان است).

باتوجه به اینکه ذخایر اورانیوم شناخته‌شده ایران چندان قابل‌توجه نیست، اگر بخواهیم صنعت صلح‌آمیز هسته‌ای خود را توسعه بدهیم، قزاقستان از جمله کشورهایی است که می‌توان با آنها وارد تعامل سازنده شد، البته کشورهایی که بعد از قزاقستان در زمینه تولید اورانیوم قرار می‌گیرند، عبارتند از: نامیبیا، کانادا، استرالیا، ازبکستان و روسیه که ۲ مورد اخیر، از همسایگان ما هستند و ظرفیت همکاری با این کشورها هم می‌تواند به‌وجود بیاید.

قزاقستان گذشته از اورانیوم در زمینه‌های دیگری مثل معادن فلزی کروم، روی و... فعال است. این مواد معدنی در کشور ما هم تولید می‌شود و به‌نظر می‌رسد که می‌توان در این زمینه با این کشور تعامل داشت.

در حالی که کشورهایی مانند آذربایجان و ترکمنستان و... بیشتر در زمینه نفت و گاز فعال هستند و نمی‌توان آنها را جزو کشورهای معدنی مشهور دانست.

خلاصه اینکه می‌توانیم با برخی از این کشورها مثل روسیه و قزاقستان همکاری دوجانبه و تنگاتنگی داشته باشیم؛ چه ایرانی‌ها در آنجا سرمایه‌گذاری کنند یا برعکس، آنها به ایران بیایند، زمینه فعالیت و همکاری با این کشورها به‌طورقطع وجود دارد.

◉ کدام‌یک در زمینه ماشین‌آلات و فناوری‌های روز پیشرفته‌تر هستند؟

شاید بتوان گفت در میان این کشورها روسیه وضع بهتری دارد. دلیل این توانمندی هم از آنجا ناشی می‌شود که به هر حال این کشور از دیرباز یکی از ابرقدرت‌ها بوده و همان‌طور که اشاره شد، در زمینه معدن هم فعالیت زیادی داشته است، بنابراین ماشین‌آلات تولیدشده در این کشور هم کیفیت قابل‌قبولی داشته‌اند، البته ممکن است جزو صادرکنندگان ماشین‌آلات معدنی مشهور به‌شمار نیاید،اما به هرحال در این زمینه بسیار فعال بوده است.

کشورهای دیگر حوزه دریای خزر مانند قزاقستان، هرچند صادرکننده عمده و قابل‌توجه مواد معدنی هستند، اما در زمره کشورهای صنعتی و پیشرفته به‌شمار نمی‌روند، در واقع این‌گونه کشورها به‌طورمعمول مصرف‌کننده دستاوردهای تکنولوژی هستند و آخرین پیشرفت‌های فناوری و ماشین‌آلات به‌روز را وارد می‌کنند و مورداستفاده قرار می‌دهند،بنابراین بعید می‌دانم که کشور ما بتواند از نظر تامین ماشین‌آلات و دستیابی به فناوری‌های پیشرفته موردنیاز خود بتواند روی این کشورها حساب کند. این دستاوردها در اختیار کشورهای غربی، ژاپن و تا حدی چین است و روسیه یا دیگر کشورهای حاشیه دریای خزر در این زمینه حرف چندانی برای گفتن ندارند.

◉ بهترین راهکار، حل معضل کمبود ماشین‌آلات معدنی چیست؟

اگر کسی پیگیر اخبار و اطلاعات معدنی کشور باشد، خوب می‌داند که ما از نظر تامین ماشین‌آلات معدنی واقعا در تنگنا هستیم و صنعت معدن ما تا حد زیادی از این مسئله آسیب می‌بیند و متضرر می‌شود، بنابراین به‌نظر می‌رسد که بهترین راهکار برای حل مشکل این است که ماشین‌آلات معدنی خود را از پیشرفته‌ترین کشورها در این زمینه تامین کنیم. در حال حاضر بحث تحریم‌ها مانع بزرگی در این مسیر است، از طرف دیگر، سیاست‌های داخلی کشور هم در این زمینه گره بر گره می‌افزاید، به‌عبارت دیگر، باوجود اینکه ما در زمینه تامین ماشین‌آلات کامل وابسته هستیم، اما باز هم واردات تا حد زیادی ممنوع است و مشکلات بسیاری ایجاد می‌کند، به‌طور خلاصه می‌توان گفت ایران نباید برای تامین ماشین‌آلات و فناوری‌های موردنیاز خود خیلی روی توان این کشورها حساب کند.

> پیش از انقلاب، شوروی در ایران فعالیت زیادی داشت و سبک اکتشافی خاصی را پایه‌گذاری کرده بود که هنوز هم برای اکتشاف زغال‌سنگ و بعضی دیگر از مینرال‌ها مورداستفاده قرار می‌گیرد

◉ پیش از انقلاب، روس‌ها در حوزه اکتشاف هم در ایران فعالیت می‌کردند، در حال حاضر چقدر می‌توان روی توان آنها در این زمینه حساب کرد؟

پیش از انقلاب، شوروی در ایران فعالیت زیادی داشت و سبک اکتشافی خاصی را پایه‌گذاری کرده بود که هنوز هم برای اکتشاف زغال‌سنگ و بعضی دیگر از مینرال‌ها مورداستفاده قرار می‌گیرد.

با گذشت زمان، این فعالیت‌ها کمتر و بعد از تفکیک شوروی و جدا شدن جمهوری‌ها، افتی در این زمینه ایجاد شد،به‌طور دقیق همین اتفاق در یوگسلاوی سابق هم تکرار شد؛ این کشور که زمانی در زمینه اکتشاف در ایران و کشورهای دیگر بسیار فعال بود و از صاحبان دانش زمین‌شناسی و اکتشافات به‌شمار می‌رفت، بعد از تغییرات سیاسی و چندپاره شدن، عظمت قبلی و نقشی را که در عرصه بین‌المللی داشت، از دست داد.

همزمان کشورهای غربی به‌سرعت رشد کردند و به‌ویژه از دهه ۸۰ میلادی روند رشد سریعی داشتند و به توسعه قابل‌توجهی دست یافتند و به این ترتیب توانستند نقش موثرتری را در زمینه صنعت و معدن، در دنیا ایفا کنند.

در حال حاضر شاهد هستیم که ماشین‌آلات پیشرفته و عظیم‌الجثه‌ای که در معادن روباز به‌کار می‌روند یا تجهیزات پیشرفته‌ای مانند جامبودریل‌ها و ابزارهای دیگری که برای اکتشاف، استخراج و فرآوری ساخته شده و مورد استفاده قرار می‌گیرند، همه مربوط به امریکای شمالی یا کشورهایی مانند آلمان، ژاپن و مانند آن است و نام هیچ‌کدام از کشورهای حاشیه دریای‌خزر در میان آنها به‌چشم نمی‌خورد، برای همین نمی‌توان گفت تا چه میزان می‌توان روی این کشورها حساب کرد.

کشور ما هم، هرچند از نظر سخت‌افزاری فاصله زیادی با دنیا دارد و از صادرکنندگان فناوری در زمینه اکتشاف و استخراج مواد معدنی نیست، اما از نظر تئوری پیشرفت زیادی داشته و دانش‌آموختگان و پژوهشگران این حوزه در سال‌های اخیر دانش را توسعه داده‌اند.

در حال حاضر ما نیازمند فناوری، ماشین‌آلات و ابزار هستیم نه دانشی که مربوط به این علوم و فنون باشد، بنابراین به‌نظر من، روسیه یا کشورهای پساشوروی حاشیه دریای خزر نمی‌توانند نیازهای ما را در این زمینه تامین کنند.

به‌تازگی تعدادی از ماشین‌آلات «بلاز» وارد کشور شده که برند تولیدکننده تجهیزات ترابری، معدنی و عملیات خاکی بلاروسی است. این ماشین‌آلات به‌شکلی جزئی، محدود و موردی در برخی معادن به کار گرفته شده، اما متاسفانه خدمات پس از فروش چندانی ندارند و فروشنده‌ها تضمینی بابت محصولات خود ارائه نمی‌دهند.

کشور ما بعد از انقلاب درگیر جنگ شد و با سیاست‌ها و برنامه‌های مدیریتی زمان جنگ اداره شد،اما بعد از آن و در دوران سازندگی، فعالیت اقتصادی و صنعتی روند رو به رشدی گرفت. در دوره‌هایی که تحریم‌ها تا به این اندازه سختگیرانه نبود، اتفاقات خوبی در زمینه صنعت و معدن رخ داد که آثارش هنوز هم به‌چشم می‌خورد.

در صنعت مس و آهن پیشرفت‌های قابل‌توجهی به‌وجود آمد و هنوز هم از نتایج آن دوران بهره می‌بریم،اما بعد از آن، جریان‌های سیاسی به‌سمت و سویی دیگر رفت و باز گسستی در زمینه همکاری‌های معدنی ایجاد شد و بسیاری از شرکت‌هایی که در ایران فعال بودند، کشور ما را ترک کردند،در مجموع می‌توان گفت از اواسط دهه ۸۰ شمسی به این طرف، به‌خاطر نداشتن همکاری با کشورهای پیشرفته، بسیار متضرر شده‌ایم.

◉ همکاری با این کشورها چقدر می‌تواند به حل مشکلات بخش معدن کشور کمک کند؟

به‌اعتقاد من، همکاری با روسیه و جمهوری‌های پساشوروی حاشیه دریای خزر را نمی‌توان جایگزین همکاری با کشورهای غربی کرد و انتظار داشت، خلأ موجود پر شود،هرچند بسیاری از اتفاقات و تعامل‌ها در عرصه اقتصادی در گرو سیاست‌های کلی کشورها و این روابط تعیین‌کننده اصلی تعاملات و همکاری‌ها است. اگر سیاست‌های کلی بازدارنده باشد، در پایین‌دست هیچ کاری نمی‌توان کرد و به‌طبع به آن نتیجه‌ای که می‌خواهیم، نمی‌رسیم، در نتیجه اینها بحث کلان و مربوط به سیاست‌های کلی کشور مطرح است که باید تصمیم‌گیران و صاحب‌نظران سیاسی درباره آن اظهارنظر کنند، اما در مجموع می‌توان گفت باید در برخی روش‌ها تجدیدنظر کنیم، چون به هر حال دنیا مسیر پیشرفت را با سرعت طی می‌کند و پیوستن به این قطار پرشتاب، با تعامل سازنده محقق می‌شود و هرگونه اخلال در این مسیر یا تعامل غیرسازنده، می‌تواند به ضرر کشورهایی باشد که نیازمند فناوری‌های نوین هستند.

روزگار معدن

صنایع فلزی و غیرفلزی

۴ یکشنبه
۲۳ مرداد ۱۴۰۱
۱۶ محرم ۱۴۴۴
۱۴ اوت ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۸۹۷

خبر

انتصابات جدید در ذوب‌آهن اصفهان

آیین معارفه سرپرست مدیریت روابط عمومی، سرپرست مدیریت عامل شرکت پویش معادن ذوب آهن اصفهان و سرپرست مدیریت بازرسی شرکت با حضور مدیرعامل ذوب آهن اصفهان برگزار شد. به گزارش ایراسین، آیین معارفه حمید سرال به عنوان سرپرست مدیریت روابط عمومی، علی عمرانی به عنوان سرپرست مدیریت عامل شرکت پویش معادن ذوب آهن اصفهان و شهرام برومند به عنوان سرپرست مدیریت بازرسی شرکت با حضور ایرج رخصتی مدیرعامل ذوب آهن اصفهان و تنی چند از مسئولین سه شنبه هجدهم مردادماه برگزار شد.

در این آیین از زحمات و تلاش‌های دلسوزانه و صادقانه علیرضا امیری مدیر سابق روابط عمومی ذوب آهن اصفهان، حسن محمدی مدیرعامل سابق شرکت پویش معادن و علی عمرانی مدیر سابق بازرسی ذوب آهن اصفهان تقدیر شد.

ایرج رخصتی، مدیرعامل ذوب آهن اصفهان در این آیین گفت: توجه به فعالیت های اکتشافی و استخراجی و تامین مواد اولیه با بهره گیری از نخبگان این عرصه می بایست اولویت اصلی شرکت پویش معادن باشد.

وی افزود: چشم انداز اصلی ذوب آهن اصفهان، تولید فولادهای کیفی و با استحکام بالا می باشد که این دیدگاه از قبل در شرکت وجود داشته و با رویکرد جدید در ریل اجرا قرار گرفته است.

مدیرعامل ذوب آهن اصفهان تصریح کرد: نیاز است جامعه فنی کشور و سایرارگان های مرتبط بیش از پیش با محصولات اصیل و کیفی ذوب آهن اصفهان آشنا شوند و طراحی سازه ها در کشور به سمت بهره گیری از این محصولات استاندارد سوق داده شود.

رخصتی از برگزاری جشن های دانش آموزی به عنوان یکی از موثرترین برنامه‌های روابط عمومی شرکت یاد کرد و گفت: در دورانی که جامعه به امید و نشاط نیازداشت، با برنامه ریزی مدبرانه روابط عمومی، اعضای خانواده بزرگ ذوب آهن اصفهان در این جشن ها حضور یافتند و لحظات ماندگاری ثبت شد و لذا شایسته می دانم از مجموعه مدیریت روابط عمومی شرکت، تشکر و قدردانی نمایم. شایان ذکر است حمید سرال سرپرست مدیریت روابط عمومی، فارغ‌التحصیل کارشناسی ارشد رشته مهندسی مالی و کارشناسی مهندسی صنایع است و سال ۷۸ در ذوب آهن اصفهان استخدام شد.

وی فعالیت در مدیریت حراست، مدیریت کیفیت، مدیریت امور فنی بهره برداری، مدیریت روابط عمومی، مدیریت مهندسی فروش و شرکت پویش معادن را در کارنامه کاری خود دارد.

علی عمرانی سرپرست مدیرعامل شرکت پویش معادن، فارغ التحصیل فوق لیسانس رشته مهندسی مکانیک است و سال ۸۴ با لیسانس مکانیک در ذوب آهن اصفهان استخدام شد.

وی مهندس طراح در مدیریت فولادسازی، مهندس ارشد مکانیک کنورتور، سرپرست طراحی مهندسی کارخانه ناحیه چدن و مدیریت بازرسی شرکت را در کارنامه کاری خود دارد. وی سال ۹۴ به عنوان بسیجی نخبه کشور معرفی گردید. شهرام برومند سرپرست مدیریت بازرسی فارغ التحصیل رشته مهندسی مکانیک از دانشگاه صنعتی شریف است. وی به ترتیب در معاونت اجرایی وقت کارخانه در سمت‌های سرپرست نصب تجهیزات و تاسیسات، سرپرست نصب تجهیزات مکانیک در پروژه‌هایی نظیر طرح سبا، قائم دو، بازسازی و مدرنیزاسیون کارگاه‌های تولیدی نظیر ماشین‌های آگلومراسیون و کارگاه های ریخته گری و پروژه توازن (نیروگاه حرارتی) فعالیت داشته است.

برومند همچنین در مدیریت بازرسی شرکت به عنوان سرپرست بازرسی فنی مهندسی و سرپرست بازرسی واحدهای تولیدی و توسعه فعالیت داشته است و ناظر پایه یک تاسیسات مکانیکی را نیز در سازمان نظام مهندسی استان اصفهان در کارنامه کاری خود دارد.

اما و اگرهای عبور صنعت فولاد از چالش

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

در شرایط پرمخاطره اقتصاد ملی، رهبر معظم انقلاب با ارائه مفهومی جدید در حوزه اقتصاد تحت عنوان «تولید؛ دانش‌بنیان؛ اشتغال آفرین» مسیری تازه را پیش روی توسعه کشور باز فرمودند و خبرگان و کارشناسان حوزه اقتصاد و صنعت با تفسیر و تشریح ابعاد آن، مأموریت جدیدی برای پیشرفت ملی بازتعریف کردند.

به گزارش ایراسین، پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان، افزایش سهم تولید و اشتغال محصولات و خدمات این حوزه و در نهایت دستیابی به رتبه اول اقتصاد دانش‌بنیان در منطقه بی‌شک اهدافی دست یافتنی هستند که می‌توان با رفع تعارض‌های قانونی و بین دستگاهی و برقراری انسجامی ملی، میان سیاستگذاران دولتی و فعالان عرصه تولید و صنعت کشور آن را محقق ساخت.

با توجه به نقش صنعت فولاد درتوسعه کشور، تاثیر این صنعت در تحقق رشد اقتصاد ملی انکار ناپذیر است. در این میان، شرایط پرمخاطره کشور در عرصه بین‌المللی، زنجیره فولاد را از یک سو به شدت نسبت به سیاستگذاری‌های کلان کشور حساس کرده و از سوی دیگر این زنجیره با توجه به تغییر الگو و آرایش جدیدی که در فضای اقتصاد منطقه‌ای و جهانی پدیدار شده، نیازمند چابکی و درایت افزون تر برای استفاده از فرصتهاست.

چالش‌های اخیر در حوزه آب و انرژی، تامین قطعات، تجهیزات و ماشین‌آلات، مشکلات حوزه حمل‌ونقل و کمبود زیرساخت ریلی، صدور بخشنامه‌های محدودکننده و مواردی از این دست، مصائبی هستند که امروز به دغدغه‌های کلیدی این زنجیره تبدیل شده‌اند و تسهیلگری دولت، راهکاری امیدآفرین و اثربخش برای رفع این دغدغه هاست. در این میان تعارض‌های بین دستگاهی مانعی اساسی بر مسیر توسعه متوازن کشور است و ضرورت دارد تا با همگرایی تمامی بخش ها، قفل‌های پیش روی این بخش گشوده شوند.

طرح مجموعه چالش‌ها که سال‌هاست از سوی کارشناسان مختلف اعلام شده و در رویدادها و همایش‌های مختلف نیز آسیب شناسی شده، نشان از آن دارد که زنجیره تولید و صنعت کشور به این درجه از بلوغ و خودآگاهی رسیده که مسائل پیش روی خود را به خوبی می‌شناسد و در سالی که مزین به عنوان «تولید؛ دانش‌بنیان و اشتغال آفرین» است به دنبال رفع آنهاست.

در همین زمینه محمد یاسر طیب نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه گفت: فولاد و صنایع معدنی از جمله بخش‌های مهم و اثرگذار اقتصاد ایران است که در شرایط سخت و دشوار کنونی، می‌تواند باری جدی به لحاظ تامین ارز مورد نیاز از دوش کشور بردارد. بر دولت محترم و خدمتگزار است که با عنایت به ویژگی‌های برجسته و خاص این زنجیره که همواره نقشی مهم و کلیدی در بازارهای جهانی ایفا کرده و می‌کند، آن را با نگاهی متفاوت ارزیابی و از صدور بخشنامه‌های خلق الساعه که عامل تعارض‌های قانونی و سردرگمی اهالی این زنجیره می‌شود اجتناب کند. چه آنکه زنجیره فولاد از دل رویدادهای مختلفی که هر بار در بخشی از این ساختار خود برگزار می‌کند به تشریک مساعی کارشناسانه رسیده و به این حد از توانایی دست یافته که خود، منافع و مصالح ملی را می‌شناسد و بر اهمیت آن اجماع دارد. بی‌شک الگوی تشریک مساعی در صنعت فولاد و صنایع معدنی الگویی قابل تعمیم به سایر صنایع و بخش‌های اقتصادی کشور است و می‌تواند راهگشای بسیاری از تعارض‌های قانونی، بین دستگاهی و درون خانواده هر صنعتی باشد.

وی افزود: زنجیره فولاد ایران، به عنوان پیشران اقتصادغیرنفتی کشور، همواره الگوهای بزرگ جهانی را پیش روی خود قرار داده و با بومی‌سازی آنها سعی کرده مسیر تعالی خود را هموار سازد. به عنوان نمونه، می‌توان به الگوی کشور چین اشاره کرد که بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد در جهان و یکی از بزرگ‌ترین اقتصادهای دنیاست. دولت این کشور اما در برخورد با صنعت فولاد و زنجیره تامین آن، نگاهی بسیار حساس و دقیق دارد و سعی می‌کند از هرگونه تعارض و ابهام که حساسیت کل زنجیره را به دنبال دارد بر حذر باشد؛ چه آنکه زنجیره تولید این صنعت، وابسته به صنایع و معادن بالادست بوده و وابستگی کامل به تولید مواد اولیه همچون سنگ آهن و زغال‌سنگ، کک و الکترود داخل دارد و سیاستگذاری‌هایی که در حوزه مواد اولیه و تولید واحدهای سنگ‌آهن، زغال‌سنگ و کک دارند؛ از مباحث تعرفه‌ای و مالیاتی صادرات و واردات مواد اولیه و محصولات نهایی گرفته تا ورود دولت به تناژ تولید بخش‌های فعال در زنجیره، همگی مبتنی بر حمایت از ثبات و دوام تولید است.

طیب نیا اظهارکرد: دولت چین برای برقراری تعادل در زنجیره حتی زمانی به نوع بهره‌برداری از ظرفیت واحدهای تولیدی از ابتدا تا انتهای زنجیره نیز ورود می‌کند تا مبادا قدرت و توانایی یک شرکت باعث شود بخش‌های ضعیف زنجیره حذف شده یا به واسطه واردات یک کالا در یک مقطع، صنایع داخلی آنها آسیب دیده یا صادرات بی‌رویه یک محصول میانی نظیر کک، به تولیدکنندگان داخلی آسیب وارد سازد. بارها به عینه دیده شده، در مقاطعی که تولیدکنندگان فولاد این کشور دچار مشکل می‌شوند، اقدامات بی‌نظیری را به‌طور جدی در حمایت از صنایع فولاد خود در مقابل برخی از دیگرکشورهای دنیا، اعمال می‌کند و این نشان از همان درجه از بلوغ و سازمان یافتگی دارد که از دل زنجیره بزرگ فولاد آن کشور برآمده و حمایت تمام قد قوانین و ساختار دولتی را نیز به همراهی خود فراخوانده است.

وی گفت: در این میان هرچند حمایت تمام قد از صنایع کوچک و متوسط الزام آور و بااهمیت است، اما باید توجه داشت که صنایع بزرگ موتور محرکه اقتصاد کشورها و پیشران حرکت صنعتی و رشد اقتصادی آنها هستند. صنعت فولاد ایران در سنوات گذشته همواره توانسته تحولات عمیقی را تجربه کند که دامنه آن، از بومی‌سازی قطعات و تجهیزات مورد نیاز خطوط تولیدی گرفته تا مواد اولیه و فناوری‌های مورد نیاز برای تولید انواع ورق‌های فولادی کشیده شده است.

نتیجه این حرکت رو به رشد صنعت فولاد کشور طی سال‌های گذشته، جلوگیری از واردات و ارزبری برای تامین نیاز خطوط تولیدی و حتی ارزآوری برای تامین نیازهای ارزی دیگر تولیدکنندگان و کارخانه‌های تولیدی بوده است. فولادمبارکه در سال گذشته، قدم اول خود در گام دوم انقلاب را با سرمایه‌گذاری‌های بزرگی همچون سرمایه‌گذاری ۴۰ هزار میلیارد تومانی در پروژه‌های کارگروه پیشرانان پیشرفت ایران اسلامی که از دهه فجر سال گذشته در مدار احداث قرار گرفته محکم برداشت. هدف بزرگتر اما، سرمایه گذاری‌های زیر بنایی است که در زمینه‌های مختلف، مانند تأمین زیرساخت‌ها، تکمیل زنجیره تولید، توسعه متوازن و پایدار، به وسعت ایران برنامه‌ریزی شده است.

مدیرعامل فولاد مبارکه تصریح کرد: این ورود محکم اما موانعی جدی پیش روی خود دارد. تجربه فولادمبارکه در این مسیر نشان داده که تعارض‌های بین دستگاهی مانعی جدی پیش روی توسعه کشور است. در شرایطی که وزارت نیرو به دلیل کمبود نیروگاه و تامین انرژی از صنایع بزرگ دعوت به همکاری می‌کند؛ وزارت نفت می‌تواند با تامین گاز نیروگاه و سازمان محیط‌زیست براساس استانداردهای خود می‌تواند احداث نیروگاه را مورد پایش قرار داده و مجوز فعالیت را صادر کند. همچنین وزارت راه، مسیرسرمایه‌گذاری را در تامین زیرساخت حمل‌ونقل و توسعه ناوگان ریلی برای شرکت‌های پیشرویی مانند فولاد مبارکه که امکان سرمایه گذاری‌های کلان و اثرگذار را دارند، هموار سازد.

وی افزود: مسئله دیگر درک درست شرایط فعلی بازار زنجیره فولاد است که چند ماهی است به دنبال رکود جهانی، جنگ روسیه و اوکراین و سیاست‌های بازیگران اصلی مثل چین، روند نزولی داشته و با یک رکود نسبی مواجه است و تحلیل‌ها و پیش‌بینی‌ها حکایت از تداوم این روند دارد و لزوم هماهنگی بیشتر سیاستگزاران و فعالان زنجیره تولید فولاد در این شرایط را می‌طلبد. لذا بیش از هر زمان دیگر باید از تصمیمات دفعی و بر هم زننده نظام کاری شرکت‌های فعال در زنجیره پرهیز کرد و با حمایت‌های هدفمند شرایط را به منظور تداوم روند تولید در زنجیره فولاد فراهم کرد. جلوگیری از واردات محصولات فولادی، حمایت در جهت صادرات محصولات نهایی و برقراری تعادل در تنظیم مجدد قیمت‌ها از سنگ آهن و کنسانتره در بالادست تا انتهای زنجیره بر اساس نسبت‌های منطقی و کارشناسی شده از مواردی است که باید مد نظر قرار گیرد که منافع همه فعالان زنجیره را از تولیدکننده تا مصرف‌کننده نهایی در بر خواهد داشت.

طیب نیا گفت: صنایع بزرگ و پیشران کشور، به‌ویژه زنجیره بزرگ صنعت فولاد، سال‌هاست که این تعارض‌ها را می‌شناسند و از آن سخن گفته‌اند. تعارض‌های قانونی و اجرایی که بی‌شک با تشریک مساعی در دستگاه‌های بالادست مسیر پیشرانی صنایع بزرگ، در تامین زیرساخت‌ها را میسر و راه توسعه کشور را هموار خواهد کرد.

تولید نقشه‌های یک‌پنجاه‌هزارم باهمکاری روسیه

مدیر اداره روابط بین‌الملل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی گفت: با هدف تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک‌پنجاه‌هزارم همکاری سازمان زمین‌شناسی با مؤسسه تحقیقاتی روسیه توسعه می‌یابد.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی کشور، هانیه بخشایی در نشست مجازی این سازمان و مؤسسه تحقیقات زمین‌شناسی روسیه VSEGEI جهت بررسی امکان آموزش کارشناسان ایران برای تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی یک‌پنجاه‌هزارم، گفت: ایران تاکنون موفق به تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یکصدهزارم و یکصد و بیست‌پنج‌هزارم شده و در نظر دارد برنامه‌های خود را جهت تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی در مقیاس یک‌پنجاه‌هزارم توسعه دهد. در همین زمینه مایل هستیم از تجربیات کشور روسیه و آموزش‌ها و روش‌های مدرن در این زمینه بهره ببریم.

جعفر عمرانی، معاون زمین‌شناسی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی ایران با بیان این‌که این نشست جهت امکان توسعه همکاری‌های دوجانبه و ارتقای دانش زمین‌شناسی و اکتشاف بین سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی ایران و مؤسسه تحقیقات زمین‌شناسی روسیه برگزار شده است، گفت: پیشنهاد شد تماس‌های مستقیم و مداوم بین دو طرف از طریق همکاران در اداره روابط بین‌الملل سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی ایران و با تصمیم مقامات بلندپایه دوطرف و در چارچوب قوانین موجود انجام گیرد.

به نقل از وی توسعه روش‌های جدید تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی و بهره‌گیری از دانش به‌روز در اکتشاف را از اهداف اصلی این نشست دانست و ادامه داد: در این راستا توسعه همکاری‌های دوجانبه در زمینه تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی سه‌بُعدی پیشنهاد می‌شود و با توسعه همکاری‌ها در این زمینه کمک زیادی به پیشرفت مطالعات در حوزه اکتشاف مواد معدنی در ایران خواهد شد و نتایج تلفیق این نقشه‌ها با داده‌های ژئوفیزیک هوایی برای ایران بسیار سودمند خواهد بود.

در این نشست تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی یک‌پنجاه‌هزارم در روسیه بر اساس استانداردهای موجود و روش‌های به‌روز دنیا، روش‌های تهیه نقشه‌های زمین‌شناسی، ژئوشیمی و زمین‌شناسی اقتصادی و فناوری‌های موجود جهت تهیه نقشه‌های دیجیتال از سوی کارشناسان مؤسسه تحقیقات زمین‌شناسی روسیه ارائه شد و همچنین رضا شهبازی مدیرکل مخاطرات زمین‌شناختی نیز به بررسی مخاطرات موجود در ایران و فرنوش فرجندی به بررسی مطالعات و اکتشافات ژئوشیمی در سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات‌معدنی ایران پرداختند.

ضربه قیمت‌گذاری دستوری به صنعت فولاد

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران درباره قیمت‌گذاری‌های دستوری در بازار فولاد و سنگ‌آهن می‌گوید این رویکرد اشتباه دولت مشکلاتی را برای کل زنجیره رقم زده و باعث تقابل بخش‌های مختلف آن شده به طوری که تولیدکنندگان بخش‌های مختلف زنجیره از هم شکایت دارند و احساس می‌کنند حقوقشان پایمال شده است.

مهرداد اکبریان در گفت‌وگو با بیرونیت درباره مشکلات زنجیره فولاد در کشور گفت: اگر بخواهیم درباره زنجیره فولاد و مشکلات آن صحبت کنیم، باید به گستردگی این زنجیره توجه داشته باشیم. این زنجیره شامل قسمت‌های مختلفی است که هر کدام مشکلات گسترده‌ای دارند. اگر به صورت تخصصی و مجزا به مشکلات و چالش‌های هر کدام از این بخش‌ها توجه نکنیم، به حل آنها امیدی نیست. او در ادامه گفت: یکی از مشکلات عمده بخش معدن و زنجیره فولاد در ایران، قیمت‌گذاری دستوری از طرف بخش دولتی است. این یک اشتباه بزرگ است. دولت در سال‌های گذشته، سعی داشته تا با قیمت‌گذاری دستوری برای زنجیره فولاد، این بخش را کنترل کند. این رویکرد اشتباه، مشکلاتی را برای کل زنجیره رقم‌زده و باعث تقابل بخش‌های مختلف آن شده است. نتیجه این شده است که درحال‌حاضر فعالان بخش‌های مختلف زنجیره از هم شکایت دارند و احساس می‌کنند حقوقشان پایمال شده است.

مهرداد اکبریان در ادامه گفت: این که گمان شود با یک بخشنامه و دستور از طرف بخش دولتی می‌توان مشکلات کل این زنجیره را برطرف کرد، نادرست است. همانطور که اشاره کردم مشکلات این زنجیره به صورت تخصصی باید بررسی شود. در این بررسی نیز حضور بخش خصوصی و فعالان حوزه معدن هم ضروری است. متاسفانه در شرایط فعلی به این ضروریات توجه نمی‌شود و با توجه به این وضعیت، بنده شرایط را برای توسعه مناسب نمی‌بینم.

او در ادامه گفت: نیت دولت حمایت از تولید و مصرف‌کننده نهایی است. با اینحال، به دلیل این رویکر اشتباه، هیچ‌کدام از این دو امر محقق نشده است. درحال‌حاضر شاهد این هستیم که تولید وضعیت مناسبی ندارد و تقریبا همه صنف‌ها ناراضی هستند. وضعیت مصرف‌کننده نهایی هم به همین صورت است. درواقع الان مصرف‌کننده نهایی دارد با نرخ بالاتر از نرخ جهانی خرید می‌کند. سوال این است که سود این برنامه‌ریزی به جیب چه کسی می‌رود؟ زیرا دو طرف معامله ناراضی هستند.

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران در خصوص سرمایه‌گذاری در زنجیره فولاد گفت: در وهله اول باید به این توجه کنیم که سرمایه‌گذاری در بخش معدنی زنجیره فولاد ایران درست و لازم است. در بخش صنعت فولاد مثل تولید شمش، سرمایه‌گذاری‌های خوبی صورت گرفته و واحدهای مختلفی تاسیس شده است که نیازمند مواد اولیه و سنگ‌آهن هستند. با توجه به این نیازمندی‌ها، سرمایه‌گذاری در بخش معدن ضروری است و باید توسعه پیدا کند. اما این فقط بخشی از مسئله است. اگر دقیق‌تر به وضعیت زنجیره نگاه کنیم، متوجه خواهیم شد موضوعاتی که سرمایه‌گذاران و بخش خصوصی را آزار می‌دهد، ظاهر به زودی بر طرف نخواهند شد.او در همین خصوص ادامه داد: وضعیت گندله سازی، نمونه خوبی از این مشکلات است. در سالیان قبل، به تشویق دولت و انجمن‌ها، سرمایه‌گذاران در این بخش سرمایه‌گذاری گسترده‌ای انجام دادند که با رشد و توسعه همراه بود. با توجه به مشکلاتی مثل کوچک شدن بازار داخلی و کمبود انرژی، با مازاد گندله در بازار داخلی مواجه هستیم و برای جلوگیری از رکود، نیازمند صادرات هستیم. در این وضعیت، به جای تسهیل صادرات، بخش دولتی بر سر راه صادرات مانع ایجاد می‌کند و باعث دپوی گندله در داخل می‌شود. امری که باعث رکود در بازار داخلی و از بین رفتن محصول تولیدکننده شده است.

اکبریان افزود: مشکل اصلی زنجیره فولاد کشور درحال‌حاضر، تحریم‌های داخلی است. تحریم‌های که حاصل سیاستگذاری‌های اشتباه و انفرادی است. تحریم‌های خارجی برای تولیدکنندگان مشکل آفرین بوده است اما تمام راه‌ها را مسدود نکرده بود. ناراحتی اصلی بخش خصوصی بیشتر تحریم‌های داخلی است که فضا را به صورت کامل مسدود می‌کند و جلوی فعالیت حداقلی را می‌گیرد.

او در همین خصوص گفت:وقتی صحبت از این می‌شود که تا زمانی که ماشین‌سازان داخلی کار می‌کنند، واردات از خارج ممنوع است، یعنی یک مانع داخلی برای معدن ایجاد شده است. در بهترین حالت، تمام کارخانه‌های ماشین‌سازی داخلی تنها ۱۰ درصد از نیاز داخل را تامین می‌کنند. ممنوعیت واردات در این بخش، خود مثل یک تحریم برای بخش خصوصی عمل می‌کند که به کل زنجیره آسیب می‌رساند.

رئیس انجمن سنگ‌آهن ایران راهکار حل بخشی از این مشکلات را توجه به نظرات بخش خصوصی و انجمن‌های صنفی بیان کرد و گفت: پیشنهاد من این است که دولت به سنت گذشته خود بازگردد و بخش خصوصی و فعالان حوزه‌های مختلف صنعت و معدن را در تصمیم‌گیری‌ها دخیل کند. توجه به نظرات نمایندگان بخش خصوصی در سیاستگذاری‌ها جزی از قوانین کشور است که مغفول مانده است. بخش خصوصی باید در جریان تصمیم‌گیری‌ها باشد نه اینکه از طریق خبرگزاری‌ها از بخشنامه‌ها و قوانین جدید باخبر شود. متاسفانه در این دولت توجه به نظر انجمن‌ها و بخش خصوصی را به صورت حداقلی آن شاهد هستیم.

بحران بازار املاک چین، تهدیدی برای صنعت فولاد

گروه معدن

صنعت فولاد چین در حال ورود به دوران پرمخاطره جدیدی است چرا که بدتر شدن بحران بخش املاک تقاضا را به خطر انداخته و الگوی چین برای رشد اقتصادی بر پایه رونق بخش ساخت‌وساز دیگر غیر قابل دفاع به نظر می‌رسد. تحلیلگران هشدار داده‌اند که تقریبا یک سوم فولادسازان چینی ممکن است تحت فشاری که احتمالا پنج سال طول بکشد، ورشکست شوند. همه در حال ضرردهی هستند و فعلا هیچ نقطه عطفی مشاهده نمی‌شود.

به گزارش فولاد ایران، حباب بحران بازار مسکن چین امسال افزایش یافته و توسعه‌دهندگان را برای دریافت وام‌های بیشتر به بانک‌ها کشانده و در مقابل پکن را مجبور کرده تا بلند پروازی‌های خود را برای رشد اقتصادی کاهش دهد. کارخانه‌های فولادی که سال گذشته بیش از یک میلیارد تن یعنی حدود نیمی از تولید فولاد جهان را در دست داشتند، در برابر رکودی که به نرخ سنگ‌آهن و شرکت‌های معدنی استرالیا و برزیل نیز ضربه زده، به شدت آسیب‌پذیر هستند.

پس از بیش از یک سال فشار مالی، حال چشم‌انداز بازار مسکن چین بدتر هم شده است، زیرا دولت تنها از شرکت‌های با بدهی‌های بزرگ حمایت می‌کند و قوانین سختگیرانه بدهی‌ها پابرجاست. شاخص مدیران خرید فولاد در ماه ژوئن به پایین‌ترین میزان خود از سال ۲۰۰۸ رسیده و گروه گلدمن ساکس برآورد تقاضا را در امسال منفی ۵ درصد اعلام کرده است. بخش املاک حداقل یک سوم تقاضای فولاد چین را در بر دارد.

فراتر از بحران کنونی، چین با چالش‌های عمیق تری مواجه است، زیرا مدل رشدی که اقتصاد چین را برای دهه‌ها حفظ کرده است، حال با نشانه‌هایی از فشار و چالش روبه‌روست. به نظر می‌رسد دولت چین تمایلی به استفاده از صرف هزینه برای توسعه زیرساخت‌ها و بسته‌های محرک مالی که این بخش را پس از بحران بزرگ مالی و رکود بازار املاک در سال‌های ۲۰۱۵-۲۰۱۶ احیا کرد، ندارد.

این بار واقعا متفاوت است. با بحران بازار مسکن به عنوان محرک برجسته رشد، حال کالاهای کلیدی مانند فولاد دیگر از دسترسی بی‌پایان به اعتبارات برخوردار نیستند.

در کوتاه مدت، مانع اصلی صنعت فولاد، حجم بالای پروژه‌های ناتمام ساخت مسکن است که با موج اخیر توقف وام‌های مسکن نمایان تر شده است. نرخ فولاد ساختمانی نیز کاهش داشته و میلگرد به پایین‌ترین حد دو سال اخیر سقوط کرده است. این در حالی است که تولید به کمترین میزان که به سال ۲۰۱۵ بازمی‌گردد، کاهش یافته است.

فعلا تقاضا نزولی است و هر اقدام حمایتی برای اثربخشی به زمان نیاز دارد. این رکود تقاضا به بازار سنگ آهن نیز کشیده می‌شود. در این بین فعالان بازار فولاد چین معتقدند سه ماهه سوم سال سخت‌ترین زمان برای این صنعت خواهد بود. باید هر گونه خیال پردازی در مورد بازار را کنار گذاشت. کارخانه‌های فولاد چین زمانی به عنوان قهرمانان توسعه اقتصادی این کشور شناخته می‌شدند و برخی از آنها از کارگاه‌های ریخته‌گری محلی به شرکت‌های چند میلیارد دلاری رسیدند. در حالی که فعالیت‌های بازار املاک و مستغلات باید در نقطه‌ای دست از انقباض بردارد، به نظر می‌رسد که احتمال ایجاد آن نوع رونق‌هایی که در چند دهه گذشته چین را به بزرگ‌ترین اقتصاد آسیا تبدیل کرد، ناچیز باشد.

اخبار

افزایش تولید و صادرات زغال سنگ امریکا

با وجود تقاضای ضعیف جهانی، انتظار می‌رود تولید و صادرات زغال سنگ امریکا طی امسال روند افزایشی داشته باشد. طبق برآورد آژانس انرژی امریکا، تولید زغال سنگ در سال ۲۰۲۲ این کشور ۵۹۸.۹ میلیون تن خواهد بود که ۳.۵ درصد بیشتر از سال گذشته است. پیش‌بینی می‌شود این ظرفیت تولید در سال ۲۰۲۳ به ۶۰۱.۳ میلیون تن برسد.به گزارش فولاد ایران، برآورد این سازمان از صادرات زغال سنگ نیز با ۲.۵ درصد افزایش سالانه ۸۷.۳ میلیون تن در امسال است. این رقم برای سال آینده با ۱۲.۴ درصد افزایش، ۹۸.۱ میلیون تن اعلام شده است.

کاهش صادرات فولاد چین

صادرات محصولات نهایی فولادی چین برای دومین ماه متوالی در جولای کاهش داشت. چشم‌انداز تقاضای ضعیف جهانی احتمال این روند کاهشی را بالاتر می‌برد. این در حالی است که برخی از منابع بازار انتظار دارند واردات، به ویژه واردات فولاد نیمه تمام، در آینده نزدیک اندکی بهبود یابد.

به گزارش فولاد ایران، صادرات فولاد چین در جولای به ۶.۶۷۱ میلیون تن بود که ۱۱.۷ درصد کاهش نسبت به ماه قبل از آن داشت.

در پی گرانی انرژی

استقبال از استخراج زغال سنگ بالارفت

آمار نشان می‌دهد ۴۷۹۰ پروژه سرمایه‌گذاری فلزات و مواد معدنی (شامل استخراج، فرآوری و پالایش) با ارزش سرمایه‌گذاری ۴۴۳ میلیارد دلار درحال‌حاضر در سراسر جهان در دست ساخت است. در حالی که دنیا برای‌گذار از سوخت‌های فسیلی و حرکت به سمت صنایع سبز نیازمند افزایش تولید مس است مصرف و تولید زغال سنگ در سال گذشته به دلیل افزایش تقاضا برای تولید برق و فولادسازی افزایش یافته است.

به گزارش فولاد ایران، تا سال ۲۰۵۰، ۱۹ میلیون تن مس بیشتر نسبت به تولید فعلی دنیا نیاز است تا سیاست کربن صفر صنایع اجرایی شود. از طرفی پیش‌بینی می‌شود که مصرف زغال سنگ متالورژی در امسال دوباره بالا برود که به دلیل افزایش هزینه تامین گاز در سطح دنیا بوده است.

چین ۶۵ درصد برق خود را از زغال سنگ تامین می‌کند، ذخایر زیادی دارد و سرمایه‌گذاری هنگفتی برای یکپارچه‌سازی و اتوماسیون معادن زغال‌سنگ خود برای تامین ناوگان عظیم تولید برق خود دارد. استخراج زغال سنگ نیز در کوتاه مدت سرمایه‌ها را جذب می‌کند زیرا افزایش نرخ گاز آن را جایگزین ارزان تری برای تولید برق کرده است.

محک فقط تهران نیست!
همه‌ی ایران مهر شما همراهشونه

کمک از طریق کد دستوری:
*۷۳۳*۲۳۵۴۰#

محک
مؤسسه خیریه حمایت از کودکان مبتلا به سرطان
mahak-charity.org
کمک از طریق وب‌سایت محک
و گزینه نیکوکاری اپلیکیشن آپ

کارخانه شمش و روی در دارزین بم راه‌اندازی نمی‌شود

گروه معدن

به‌دنبال ماه‌ها اعتراض برخی گروه‌های مردمی و باوجود پیگیری‌های مسئولان، با نظر سرمایه‌گذار، کارخانه شمش و روی در منطقه دارزین بم در شرق کرمان راه‌اندازی نمی‌شود و قرار است محل دیگری برای ایجاد این واحد صنایع معدنی در همان شهرستان درنظر گرفته شود.

به گزارش ایرنا، کلنگ احداث کارخانه شمش و روی دارزین در شهرستان بم بهمن ۹۸ با حضور مسئولان کشوری و استانی به زمین زده شد اما به علت برخی مسائل از جمله مخالفت فعالان محیط‌زیست و طیفی از افکارعمومی منطقه تاکنون معطل و بلاتکلیف مانده بود. با وجود برگزاری جلسه‌های متعدد درخصوص احداث این کارخانه در منطقه دارزین بم، اما همچنان راه‌اندازی آن در هاله‌ای از ابهام و پرسش قرار داشت تا اینکه اعلام شد احداث آن در دارزین منتفی شده است.

کارخانه شمش و روی دارزین با هدف تکمیل زنجیره تولید و در ادامه فعالیت مجتمع معدنی و فرآوری سرب و روی خان خاتون واقع در شهرستان بم قرار بود راه‌اندازی شود تا ضمن توسعه اشتغال‌زایی در منطقه بتواند زمینه بهره‌وری بیشتر تولید در این منطقه را نیز به دنبال داشته باشد.

باوجود آنکه سرمایه‌گذار بخش خصوصی می‌گوید تاکنون حدود پنج میلیارد تومان در منطقه دارزین سرمایه‌گذاری کرده و همه مجوزهای قانونی نیز برای راه‌اندازی وجود دارد اما تاکید کرده به احترام دغدغه‌های مردمی منتظر می‌ماند تا در مکان مناسب دیگری که بتواند آب و دیگر الزامات را تامین کند این کارخانه را راه‌اندازی خواهد کرد.

این سرمایه‌گذار البته گفته که شش ماه زمان برای این مهم گذاشته و در صورتی که مکان مناسب برای راه‌اندازی کارخانه تامین نشود، کارخانه را در شهرستان یا استان دیگری فعال خواهد کرد.

این تصمیم درحالی است که سرمایه‌گذار حتی گفته بود حاضر است هزینه کارشناسی گروه‌های مردمی و فعالان زیست محیطی را برای بررسی موضوع بپردازد و یکبار نیز پارسال جلسه‌ای با حضور مسئولان شهرستان، سرمایه‌گذار و نمایندگان مخالفان راه‌اندازی این کارخانه در منطقه دارزین برگزار شد.

گروه‌های مردمی و فعالان زیست محیطی با اشاره به ثبت جهانی ارگ بم و منظر باغ شهر بم و نیز دو قنات واقع در بروات این شهرستان، معتقدند که راه‌اندازی کارخانه دارزین می‌تواند مشکلات و مخاطراتی را در حوزه‌های میراثی، زیست محیطی و نیز حوضه‌های آبی ایجاد کند؛ اگرچه سرمایه‌گذار و دیگر مدیران شهرستان و متولیانی که مجوز فعالیت این کارخانه را داده‌اند چنین نظری نداشتند و ندارند.

اعلام خبر منتفی شدن احداث کارخانه شمش و روی در منطقه دارزین آن هم در زمان بازدید سرپرست فرمانداری بم از معدن سرب و روی خان خاتون درحالی است که خیلی‌ها منتظر بودند بدانند نتیجه راه‌اندازی این کارخانه چه می‌شود.

با اقتصاد دولتی پیشرفتی حاصل نمی‌شود

محمد برزنگ سرپرست فرمانداری برزنگ در تشریح بازدید خود از معدن مذکور روز سه شنبه به خبرنگار ایرنا توضیح داد: کارخانه شمش و روی دارزین بم تمامی مجوزهای قانونی را گرفته اما با اعلام نظر سرمایه‌گذار مقرر شد طی ۶ ماه براساس نظر کارشناسی و مدنظر قرار دادن مسائل اجتماعی و دغدغه‌های مردم در مکانی دیگر آماده راه‌اندازی شود.

وی گفت: اقتصاد ما تاکنون یک اقتصاد دولتی بوده و در هر جای دنیا زمانی اقتصاد دولتی بوده به جایی نرسیده، لذا حمایت از سرمایه‌گذاران خصوصی ضروری است.

برزنگ معتقد است: درباره راه‌اندازی کارخانه شمش و روی دارزین که سرمایه‌گذار آن مدیریت مجتمع معدنی و فرآوری خان خاتون است هیاهوی بسیار زیادی راه افتاد؛ البته زمانی شخصی کارشناسی حرف می‌زند مورد قبول واقع می‌شود اما اگر شخص درباره هر مطلبی بدون داشتن علم نظر دهد و فقط بگوید ما نمی‌گذاریم، قابل پذیرش نیست.

اجازه خروج سرمایه‌گذار از منطقه را نمی‌دهیم

برزنگ بیان‌کرد: مقرر شد براساس نظر کارشناسی و مد نظر قرار دادن مسائل اجتماعی و روحی مردم نقاط مختلفی در سطح شهرستان امکان سنجی شود و در مکانی که کمترین مشکل زیست محیطی را داشته باشد کار احداث کارخانه شمش و روی شروع شود.

وی با بیان اینکه احداث کارخانه در دارزین مجوزهای زیست محیطی و دیگر مجاری قانونی را داشت عنوان‌کرد: معیار ما قانون و کار کارشناسی و علمی است اما سرمایه‌گذار مراعات می‌کند و نمی‌خواهد شهروندان ناراحت شوند.

برزنگ اظهارکرد: اولویت ما سلامت مردم است و با پیدا کردن مکانی بدون حاشیه و دردسر، نمی‌گذاریم سرمایه‌گذار نیز از منطقه خارج شود.

به گفته وی بارها اعلام شد در صورتی که کارشناس متخصص نظری مبنی بر مخالفت با احداث کارخانه در منطقه دارزین بم را بدهد جلو احداث این کارخانه گرفته می‌شود.

برزنگ تصریح کرد: برخی افرادی که مخالف راه‌اندازی این کارخانه بودند را دیگران تحریک می‌کنند زیرا زمانی که گفته شد نظر کارشناسی گرفته شود این افراد مخالفت نکردند؛ در عین حال ضمن حمایت از سرمایه‌گذار، نگرانی‌های مردم را نیز برطرف می‌کنیم.

در قانون افراط و تفریط نداریم

وی اظهارکرد: قانون باید رعایت شود اما نباید مانع پیشرفت و توسعه بود؛ همان‌طور که محیط‌زیست و اداره آب باید سختگیرانه عمل کنند اما نباید افراط و تفریط صورت گیرد.

سرپرست فرمانداری بم افزود: سالیان سال صنعت خودروسازی ما به دلیل اینکه دولتی بوده پیشرفتی نکرده است؛ درحالی که رهبر معظم انقلاب از این صنعت حمایت کردند اما ذره‌ای تغییر کوچک هم در آن رخ نداد تاجایی که چندماه قبل ایشان اعلام کردند ما و مردم از این صنعت راضی نیستیم.

وی در ادامه ماحصل بازدید خود از مجتمع بخش خصوصی معدنی و فرآوری سرب و روی خان خاتون را نیز تشریح و بیان کرد که اقدامات خوبی برای کاهش هزینه‌ها در این معدن به کار گرفته شده است.

وی خاطرنشان‌کرد: اشتغال پایداری در منطقه ایجاد و منطقه نیز به سمت توسعه حرکت کرده است.

پای صحبت سرمایه‌گذار کارخانه شمش و روی

در ادامه بابک اسماعیلی، مدیر مجتمع معدنی و فرآوری خان خاتون و سرمایه‌گذار کارخانه شمش و روی نیز در جریان این بازدید بیان‌کرد: کارخانه‌ای به نام شمش و روی دارزین بم دیگر وجود ندارد و بنده به عنوان سرمایه‌گذار اعلام کرده‌ام ۶ ماه صبر می‌کنم و اگر مکان دیگری بعد از کارشناسی مسئولان در نظر گرفته شد کارخانه احداث خواهد شد وگرنه کارخانه‌ام را به شهرستان دیگری انتقال خواهم داد.

وی افزود: احداث کارخانه شمش و روی در منطقه دارزین هیچ مشکلی ندارد و تمامی مجوزهای قانونی آن نیز گرفته شده و کار خلاف قانونی هم صورت نگرفته است؛ اما به احترام خواسته عام مردم که جریانی در بین آنان به نادرست ایجاد شد، به این ترس مردم دامن نمی‌زنم تا فکر نکنند سود کارخانه مهم‌تر است به‌همین دلیل کارخانه‌ای در آن منطقه احداث نمی‌شود.

سرمایه‌گذار کارخانه شمش و روی ادامه‌داد: احداث کارخانه در این منطقه هیچ نگرانی و تاثیر بدی ندارد اما از کارخانه‌ای که تاکنون پنج میلیارد تومان برای آن هزینه شده و تمامی مجوزهای قانونی آن نیز وجود دارد صرف‌نظر می‌کنم زیرا اینقدر این کار اهمیت ندارد که بخواهم کشاورزی یا سلامت یک شهر را به خطر اندازم.

وی توضیح‌داد: اگر مکانی که بتوانم برق و آب را در آنجا تامین کنم در اختیار من قرار داده شود احداث کارخانه را شروع می‌کنم درغیر این‌صورت سرمایه‌گذاری من به خطر خواهد افتاد و بعد از مهلت ۶ ماهه سرمایه‌گذاری‌ام را از شهرستان خارج خواهم کرد.

اسماعیلی درباره اشتغال ایجاد شده در منطقه دارزین تصریح‌کرد: قرار بود در این منطقه با احداث یک مجتمع فرآوری حداقل ۷۵۰ شغل ایجاد شود اما زمانی که فقط به یک کارخانه در دارزین تبدیل شد و مطمئن شدم هیچ گسترشی نمی‌توانم داشته باشم نهایت ۴۰۰ شغل ایجاد می‌کرد.

به گفته وی با ایجاد کارخانه، یک قسمت ایجاد شغل است اما قسمت دیگر و مهم آن گردش پولی است که در منطقه ایجاد می‌شود زیرا در توسعه و پیشرفت منطقه تاثیر بسزایی خواهد داشت. اسماعیلی افزود: همانطور مشخص است

بعد از تاسیس مجتمع معدنی و فرآوری خان خاتون در منطقه تهرود نیز شاهد افزایش نرخ زمین و مهاجرت معکوس بودیم.

وی تصریح‌کرد: به عنوان یک شهروند موظف هستم قوانین و ضوابط جاری کشور را رعایت کنم و به طور مثال اگر پنج ماده قانونی را محیط‌زیست اعلام کرده در چارچوب قوانین محیط زیستی دو قدم جلوتر با نگاه زیست محیطی فعالیت دارم؛ جزو معدود سیستم‌های خصوصی هستیم که مسئول دپارتمان خصوصی محیط‌زیست را در مجموعه کاری خودمان داریم.

اسماعیلی در ادامه نیز بخشی از ظرفیت‌های مجتمع معدنی را برای بازدیدکنندگان تشریح و بیان کرد: در مجتمع معدنی و فرآوری سرب و روی خان خاتون ۴۱۰ شغل مستقیم ایجاد شده و به دلیل مهاجرت معکوس یک‌سری افراد جدید وارد این منطقه می‌شوند تا بتوانند در این مجتمع معدنی کار کنند و شغلی داشته باشند که این موضوع بسیار خوشحال‌کننده است.

معدن میکا در جدال با تحریم داخلی است

مدیرکل صمت گیلان در حاشیه بازدید یک روزه خود در رودسر و املش و نشست در محل فرمانداری املش، گفت: مشکلات جزئی و کوچک نباید باعث توقف در بخش تولید شود.

به گزارش شاتا، تیمور پورحیدری ضمن نشست با کارشناسان اداره کل صمت رودسر از شرکت مینا سرنگ بازید و سپس به بررسی مشکلات معادن املش طی جلسه‌ای در فرمانداری این شهرستان پرداخت و اظهارکرد: هدف مشترک همه نهادها و ادارات تحقق توسعه تولید و ایجاد اشتغال است لذا نباید مشکلات کوچک باعث توقف در تولید شود.

مدیرکل صنعت، معدن و تجارت گیلان با قدردانی از فرماندار املش در پیگیری برای رفع موانع تولید و چالش‌های معدنی، گفت: لازم است معارضات و چالشهای داخلی با تعامل و همدلی مدیران مرتبط در سطح شهرستان رفع و رجوع گردد تا زنجیره تولید به صورت پویا به ویژه در حوزه فرآوری معادن متصل به کارخانه استمرار یابد.

پورحیدری با بیان اینکه معادن سرچشمه توسعه، عمران و آبادانی هستند افزود: معادن کم نظیر و کمیاب همانند میکا که کارخانه فرآوری آن نیز در املش ساخته شده است در کشور باید صیانت و حمایت شوند تا درگیر بوروکراسی اداری و تحریم داخلی ناشی از بخشی نگری نباشیم که انشاءالله با تدبیر مسئولان محلی و حتی استانی هر چه سریعتر مشکلات آنها مرتفع گردد.

گفتنی است، مدیرکل صمت گیلان به اتفاق معاون امور صنایع و معادن در سفر یک روز کاری ابتدا با حضور در جمع کارشناسان اداره صمت شهرستان رودسر، اولویت‌ها و برنامه‌های اصلی حوزه صمت را تاکید کرد و در ادامه از واحد مینا سرنگ؛ تولیدکننده انواع سرنگ در رودسر بازدید و سپس در نشست بررسی مشکلات معادن میکا و سنگ ملجادشت در فرمانداری املش شرکت کرد و عصر نیز با بازدید از کارخانه فرآوری معدن میکا واقع در ناحیه صنعتی آسیابسران رانکوه و صنایع بسته‌بندی مواد غذایی گیل دیلم البرز و بررسی مشکلات آنها از نزدیک به کار میدانی خود پایان داد.

خروج مواد خام معدنی از کردستان ممنوع شد

رئیس سازمان صمت کردستان با بیان اینکه فرآوری مواد معدنی برای ما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، گفت: به هیچ واحدی اجازه خروج مواد خام نمی‌دهیم.

به گزارش تسنیم، بختیار خلیقی اظهارکرد: هر اندازه کارهای عملی و سازنده در استان انجام شود اگر رسانه همراه آن نباشد هیچ ارزشی ندارد و این مهم فقط با همکاری خبرنگاران میسر است.

وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون ۴۲.۵درصد از اقتصاد استان در اختیار سازمان صنعت، معدن و تجارت قرار دارد، گفت: درحال‌حاضر ۹۸۷واحد صنعتی دارای پروانه بهره‌برداری در کردستان وجود داشته که ۹۷۸واحد آن فعال است.

رئیس سازمان صمت کردستان رساندن واحدهای نیمه فعال به ظرفیت فعال را یکی از برنامه‌های اولویت‌دار این سازمان عنوان کرد و افزود: ۱۶۵واحد غیرفعال در استان داریم که ۶۱ واحد آن قابلیت احیا دارد و با هماهنگی‌های دستگاه قضا در راستای فعالسازی این واحدها ورود کرده‌ایم.

وی با اشاره به آمار اشتغال ایجاد شده در سازمان صمت کردستان خاطرنشان کرد: درحال‌حاضر ۱۸هزار و ۵۰۰ نفر در بخش صنعت، ۵هزار نفر در بخش معدن و ۱۷۵هزار و ۵۰۰ نفر در بخش تجارت استان مشغول به فعالیت هستند.

خلیقی تصریح کرد: امسال در حوزه صمت ۹هزار و ۹۸۲نفر تعهد اشتغال داده‌ایم و این در حالی است که تا کنون ۳هزار و ۵۰۰نفر از مجموع تعهد اشتغال را در سامانه رصد ثبت کرده‌ایم.

وی ادامه داد: هم‌اکنون در استان ۳۴۷ واحد معدنی دارای پروانه داریم که ۱۵۷ واحد آن که بیشتر مربوط به استحصال سنگ‌لاشه و غیر فعال است و در چند ماه اخیر ۱۵واحد از آنها به چرخه تولید بازگشته‌اند.

رئیس سازمان صمت کردستان با اشاره به بخش تجارت استان نیز اضافه‌کرد: ۸۵هزار واحد صنفی و ۹۰هزار بافنده فرش دست باف و ۵۵۰دارنده کارت بازرگانی در استان فعال هستند.

وی بیان کرد: باتوجه به تعیین شعار سال از جانب مقام معظم رهبری هم‌اکنون ۴۲واحد دانش‌بنیان در استان دارای تحقیق توسعه داریم که طبق فرمایشات معظم‌له باید صد درصد افزایش یابد.

رئیس سازمان صمت کردستان ضمن اشاره به اینکه احداث واحدهای بزرگ در استان به سختی مقدور است، اظهارکرد: توجه به صنایع خرد باید در کردستان بیشتر مورد توجه قرار گیرد.

وی با بیان اینکه فرآوری مواد معدنی برای ما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، گفت: به هیچ واحدی اجازه خروج مواد خام نمی‌دهیم و برای فرآوری مواد اولیه معدنی، باید کار بیش از این انجام شود.

خلیقی با ذکر اینکه فعال‌سازی و ساماندهی بازارچه‌های مرزی غیر رسمی برای ما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است، مدعی شد: بازرسی‌های متعدد در مرز باشماق از جانب دستگاه‌های مختلف، باعث لطمه خوردن کالا و تجار می‌شود.

فرسودگی ماشین‌آلات معدنی در کرمانشاه

به گفته دبیرخانه معدن استان کرمانشاه، میانگین عمر ماشین‌آلات معدنی کرمانشاه به بیش از ۲۰ سال رسیده است.

عزت‌الله حاصلی در گفت‌وگو با ایسنا، فرسودگی ماشین‌آلات معدنی را یکی از مهم‌ترین چالش‌های معادن استان دانست و گفت: عوامل متعددی طی سالیان گذشته باعث شده معادن استان نتوانند تجهیزات و ماشین‌آلات خود را نوسازی کنند.

وی میانگین عمر ماشین‌آلات معدنی استان را بیش از ۲۰ سال اعلام کرد و ادامه داد: این امر باعث شده بهره‌وری ماشین‌آلات و به تبع آن معادن به میزان قابل توجهی کاهش یابد.

دبیر خانه معدن استان کرمانشاه خاطرنشان کرد: از سوی دیگر با افزایش سن ماشین‌آلات و فرسوده شدن آنها، میزان سوخت مصرفی که نیاز دارند بسیار بیشتر شده و معدن داران گاهی برای تامین سوخت مورد نیاز خود دچار چالش می‌شوند.

حاصلی از دلایل فرسودگی ماشین‌آلات معدنی هم یاد کرد و افزود: قوانین دست و پاگیر باعث شده امکان واردات ماشین‌آلات برای معدن داران فراهم نباشد.

وی با بیان اینکه امکان واردات ماشین‌آلاتی که مشابه داخلی آنها وجود دارد نیز فراهم نیست، تاکید کرد: به علاوه بسیاری از معدن داران بلحاظ مالی نیز توان کافی برای نوسازی تجهیزات خود را ندارند.

دبیر خانه معدن استان کرمانشاه در نظر گرفتن تسهیلات با بهره پایین را کمک مهمی برای نوسازی ناوگان معدنی دانست و عنوان کرد: وقتی که نرخ بهره تسهیلات ۱۸درصد و بیشتر است، گرفتن آن برای معدن‌داران صرفه اقتصادی ندارد، زیرا سود حاصل از درآمدهای معدنی به نسبت هزینه‌های سربار و جانبی بسیار پایین بوده و جوابگوی این میزان بهره بانکی نیست.

حاصلی تاکید کرد: از سوی دیگر اخیرا دستورالعملی برای واردات ماشین‌آلات معدنی با عمر پنج تا ۱۰ سال ابلاغ شده که حتی همین ماشین‌آلات هم شامل معادن کرمانشاه نمی‌شود.

دبیر خانه معدن استان کرمانشاه با بیان اینکه بر اساس این دستورالعمل تنها معادنی که میزان استخراج سالیانه آنها بیش از صد هزار تن است امکان واردات چنین ماشین‌آلاتی را دارند، گفت: این در حالی است که عمده معادن ما خصوصا در حوزه قیرطبیعی که نیاز اساسی به ماشین‌آلات جدید دارند، میزان استخراج سالیانه ۱۵۰۰ تا پنج هزار تن را دارند و مشمول این دستورالعمل نمی‌شوند.

دبیر خانه معدن استان کرمانشاه معتقد است، فقط شاید تعداد معدودی از معادن سنگ لاشه استان بتوانند از این فرصت استفاده کنند.

وی خواستار اصلاح جدی این دستورالعمل شد تا امکان استفاده همه معادن از آن فراهم شود.

خام فروشی بلای جان معادن بردسکن

فرماندار بردسکن خام فروشی را بلای جان معادن این شهرستان دانست.

علی دهقان‌زاده در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر ضرورت فرآوری مواد معدنی در بردسکن، افزود: باوجود اینکه بردسکن در حوزه معادن رتبه دوم و در کانی مس جایگاه اول را در خراسان رضوی دارد، اما هنوز از برخی مسائل در شهرستان مغفول مانده است.

وی در همین خصوص اظهار کرد: اگر فرآوری مواد معدنی در منطقه انجام شود شکوفایی اقتصادی را در شهرستان شاهد خواهیم بود.

فرماندار بردسکن بیان کرد: هرچند معادن منطقه بیشترین سهم در زمینه اشتغال‌زایی را دارند اما با سرمایه‌گذاری بر روی معادن این منطقه می‌توان اشتغال و تولید را رونق بیشتری داد.

وی تاکید کرد: مدیران معادن منطقه باید به دنبال فرآوری ماده معدنی باشند و اجازه ندهند مواد معدنی به صورت خام از منطقه خارج شود.

دهقان‌زاده با اعلام اینکه بردسکن با داشتن ذخائر خدادادی در عرصه مس یکی از مناطق مهم کشور برای سرمایه‌گذاری در این حوزه است، تصریح کرد: زمینه سرمایه‌گذاری در شهرستان برای همه سرمایه‌گذاران فراهم است و در کمترین زمان ممکن تمهید درخواست‌های سرمایه‌گذاران در شهرستان انجام می‌شود.

وی گفت: باید تلاش شود تا معادن منطقه زنجیره تولید باشند و از صفر تا صد فعالیت اقتصادی خود را در کنار معدن داشته باشند.

فرماندار بردسکن بیان کرد: شهرستان بردسکن ظرفیت‌های عظیم و منحصر به فردی در بخش معادن دارد و به عنوان یکی از مستعدترین مناطق معدنی خراسان رضوی به شمار می‌رود.

وی یادآور شد: درحال‌حاضر در این شهرستان ۱۲ معدن فعال وجود دارد که در حوزه مس، طلا و سنگ آهن فعالیت می‌کنند که با به کارگیری بیش از ۳۰۰۰ نفر بیشترین اشتغال‌زایی شهرستان را به خود اختصاص داده‌اند.

دهقان‌زاده با اظهار تاسف از اینکه از این ظرفیت برای دستیابی به توسعه پایدار منطقه غفلت شده است، گفت: فعالیت معادن موجب کاهش نرخ بیکاری در بردسکن شده است.

خریدمصالح ساختمانی طرح نهضت‌ملی‌مسکن از داخل استان

استاندار سمنان بر لزوم خرید مصالح مورد نیاز طرح نهضت ملی مسکن از داخل استان تاکید کرد و با اشاره به ضرورت برپایی مستمر شورای مسکن استان گفت: جلسات شورای مسکن استان سمنان باید در راستای اجرای هرچه بهتر طرح نهضت ملی مسکن به صورت مستمر، کاربردی و عملیاتی و با جدیت دنبال شود.

به گزارش ایسنا، سید محمدرضا هاشمی اظهار کرد: همان‌طور که ریاست‌جمهوری تاکید داشتند، بحث نهضت ملی مسکن از اولویت‌های اصلی دولت است. وی افزود: قرار است که همه دستگاه‌های خدماتی و اجرایی در بحث نهضت ملی مسکن در استان با جدیت ورود کنند و این مهم هم‌اکنون در همه شهرهای استان نیز در حال انجام است. هاشمی با اشاره به لزوم خرید مصالح ساختمانی از واحدهای تولیدی فعال در استان بیان کرد: پیمانکاران طرح نهضت ملی مسکن توجه جدی داشته باشند تا در بحث استفاده از مصالح ساختمانی، از ظرفیت، ظرفیت و مصالح تولید استان بهره‌گیری کنند.

استاندار سمنان خاطرنشان کرد: در حوزه نهضت ملی مسکن و در راستای تسهیل و پیشبرد امور متقاضیان اعم از تکمیل ثبت نام و اجرای هرچه سریعتر پروژه‌ها، اقدامات با جدیت و به صورت ویژه پیگیری شود.

وی تصریح کرد: کارگزاران در بحث نهضت ملی مسکن در جلسات به صورت مستمر برای مطرح کردن موارد و تسهیل و حل مسائل حضور یابند.

استاندار سمنان با اشاره به لزوم توجه ویژه به قشر آسیب‌پذیر خاطرنشان کرد: مجموعه بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی(ره) پیگیری، بررسی و رسیدگی به موارد و مباحث پیرامون تکمیل ثبت‌نام و ساخت واحد در قالب نهضت ملی مسکن برای جامعه هدف خود به صورت ویژه در دستور کار قرار دهند.

هشدار نسبت به کمبود شدید مواد معدنی

عضو هیات مدیره انجمن فولاد ایران ضمن اعلام دلایل عدم وجود توازن در زنجیره فولاد، نسبت به کمبود شدید مواد معدنی و محدودیت در حمل‌ونقل در آینده هشدار داد.

سید بهادر احرامیان در گفت‌وگو با فولادبان درباره عدم وجود توازن در زنجیره فولاد گفت: این موضوع دلایلی دارد که یکی از آنها را می‌توان به مشکلاتی که تحریم‌ها به وجود آورده‌اند، مرتبط دانست.

وی افزود: این مسئله، عاملی است که باعث شده تعدادی از پروژه‌ها و طرح‌های هفت گانه و هشت گانه که قرار بود بهره‌برداری شوند، به تاخیر بیفتد و به زمان دیگری موکول شود.

چالش تحریم باعث شد که محصولات به تولید نرسند. به عنوان مثال، فاز شمش آنها به بازار وارد نشد و یا حتی هنوز هم نتوانستند زنجیره را براساس طرح و پروژه مربوطه تکمیل کنند.

این عضو هیات مدیره انجمن فولاد ایران، دومین عامل عدم وجود توازن در زنجیره فولاد را تحلیل نادرست واقعیت و اطلاعات غلط خواند و در این زمینه تصریح کرد: این بررسی‌های اشتباه، مبنای سرمایه‌گذاری قرار گرفت که در نهایت منجر به عدم تعادل در زنجیره فولاد شد.

احرامیان توضیح داد: به عنوان مثال، ظرفیت‌سازی که در بخش نورد یا حتی کوره‌های القایی ایجاد شد، براساس تحلیل‌های نادرست در بازار بود که در نهایت باعث شد که حجم بالایی از سرمایه‌گذاری بدون توجیه لازم انجام شود.

وی هشدار داد: با این وضعیت، پیش‌بینی می‌شود در آینده نه تنها با کمبود شدید مواد معدنی مواجه شویم، بلکه در بخش حمل‌ونقل نیز با محدودیت‌های زیادی روبه‌رو خواهیم شد.

این عضو هیات مدیره انجمن فولاد ایران در پایان عنوان کرد: مسائلی همچون محدودیت برق منجر به ایجاد عدم تعادل در این بخش شد که البته خیلی دیر از این مسئله آگاهی پیدا کردیم.

قانون معدن در مسیر اصلاح

عکس: آیدا فریدی

گروه معدن

اهمیت واحدهای اقتصادی کوچک و متوسط برای همگان مشخص است. در کشور ما نیز باید همین نگاه نسبت به این واحدها به‌ویژه در بخش معدن نهادینه شود، چراکه عمده معادن موجود در کشور کوچک و متوسط هستند. هرچند در سال‌های گذشته سهم دولت از معادن و تولید بسیار زیاد بود، اما آمار حکایت از سهم اندک دولت از لحاظ کمی در معادن بسیار دارد؛ بنابراین توجه به معادن کوچک و متوسط‌مقیاس اجتناب‌ناپذیر است. به‌علاوه اینکه امروزه برای صنعت فولاد کشور برنامه تولید ۵۵ میلیون تن در افق ۱۴۰۴ تعریف شده و تنها نباید به معادن و صنایع بزرگ در این زمینه اکتفا کرد. در این برنامه معادن کوچک و متوسط در کنار معادن بزرگ قرار می‌گیرند و تامین‌کننده خوراک صنایع فولاد در استراتژی صنعت فولاد خواهند بود. «روزگارمعدن» در این گزارش با نگاهی به هدف یادشده به بررسی ضرورت اصلاح قانون معدن پرداخته است.

▣ قانون معدن، در راه صحن علنی مجلس

لطف‌الله سیاهکلی، عضو کمیسیون صنایع و گفت: قانون جدید معدن در کمیسیون صنعت و معدن تصویب شده و با اصلاحات اعمال‌شده برای بررسی و رای نهایی راهی صحن علنی مجلس خواهد شد.

نماینده مردم قزوین با اشاره به اینکه در معدن و بخش‌های گوناگون آن مانند اکتشاف، بهره‌برداری و فرآوری عقب‌ماندگی داریم، گفت: خام‌فروشی در کشور ما نهادینه شده و این یکی از ایراداتی است که در حوزه معدن نیز وجود دارد؛ به‌علاوه اینکه در واگذاری، معادن باید به افراد اهل واگذار شوند.

▣ تسلط بر معادن با تفکیک وزارت صمت

عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس با اشاره به اینکه طبق قانون معدن جزو انفال است، اظهار کرد: برابر ۴۵ قانون اساسی معدن، دریا، رودخانه و مرتع جزو انفال هستند؛ بنابراین طبق قانون باید بخشی از درآمد حاصل از بهره‌برداری از معادن به مردم منطقه معدنی اختصاص داده شود. وی افزود: نظارت کم وزارت صمت بر معادن فعال گاهی منجر به وارد آمدن آسیب به محیط‌زیست می‌شود.

سیاهکلی با اشاره به تفکیک حوزه بازرگانی از وزارت صمت و تبدیل شدن این وزارتخانه به وزارت صنایع و معادن، گفت: اگر بخش بازرگانی از وزارت صنعت، معدن و تجارت جدا شود، نگاه به حوزه معدن تخصصی‌تر می‌شود و با تسلط بیشتر بر این حوزه، بسیاری از مشکلات حل خواهد شد.

▣ مجلس به‌دنبال بازنگری در قوانین معدنی

عبدالناصر درخشان، دیگر عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس نیز در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز با تاکید بر نقش معدن در تولید ناخالص داخلی کشور گفت: قوانین متعدد و شاید دست‌وپاگیر مانع تحقق ظرفیت موردنیاز معادن شده است؛ بر همین اساس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به‌دنبال بازنگری در قوانین معدن است تا آنچه که مطلوب است برای معدنکاران شکل بگیرد.

وی در پاسخ به این سوال که آیا با تفکیک حوزه بازرگانی از وزارت صمت، بخش معدن دوباره شکوفا می‌شود، اظهار کرد: من معتقد به بهبود شرایط به شرط تفکیک وزارتخانه نیستم؛ چنانچه پیش از این نیز شرایط تفکیک‌شده را تجربه کرده و نتایج آن را دیده‌ایم. برای بهبود شرایط و بهره از ظرفیت معادن باید باتوجه به تجربه کشورهای دیگر به برنامه‌ها و عملکردهای قابل‌قبول برسیم.

این عضو کمیسیون صنایع و معادن اظهار کرد: ما باید دو بخش مستقل و قوی به‌نام صنایع و معادن داشته باشیم که الان هم این دو بخش وجود دارند و سازمان ایمیدرو اکنون مسئول امور مربوط به حوزه معدن است.

درخشان درباره ظرفیت‌های مغفول معادن در استان سیستان‌وبلوچستان اظهار کرد: معادن استان سیستان‌وبلوچستان بسیار غنی هستند و این منطقه یکی از بکرترین مناطق این سرزمین است. متاسفانه توجهی که باید به بلوچستان نشده است. ما معادن کرومیت و منگنز غنی در شهرستان فنوج که یکی از بزرگ‌ترین پهنه‌های معدنی خاورمیانه است، داریم. در بخش سنگ‌آهن هم منطقه بزمان شهرستان ایرانشهر، بسیار غنی است. با توجه بیشتر به حوزه معدن به‌ویژه در استان‌های مغفول، می‌توان گام موثری در توسعه این بخش از اقتصاد برداشت.

مصطفی طاهری نیز چندی پیش در نشست با فعالان معدن استان زنجان، عنوان کرد: اصلاح قانون معادن تکمیل و بازنگری‌های لازم صورت گرفته و طی هفته‌های آتی این اصلاحیه به صحن علنی مجلس می‌رود.

به گزارش روابط‌عمومی سازمان صمت استان زنجان، نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی با اشاره به مباحث موجود در بخش معدن، بیان کرد: اولویت نخست ما در دولت و مجلس حوزه اکتشاف است که باید بیش از پیش بر آن متمرکز شویم.

وی یادآور شد: از مسائل موجود در بخش معدن، استعلامات است و این بخش در زمینه استعلامات با آسیب جدی مواجه است و باید چارچوب مشخصی برای آن تعیین شود.

این نماینده مجلس شورای اسلامی درباره لزوم بازنگری در قوانین نظارتی بخش معدن، عنوان کرد: هم‌اکنون بدهی حقوق دولتی معادن بزرگ افزون بر ۲۴ هزار میلیارد تومان است که جریمه یک درصدی افراد را ملزم به پرداخت آن نمی‌کند، به همین دلیل باید اصلاح قوانین و جریمه‌ها در دستور کار قرار گیرد.

طاهری در ادامه از سامانه‌ای شدن امور مربوط به حقوق دولتی معادن خبر داد و افزود: طی ماه‌های آینده، فرآیند مربوط به حقوق دولتی هوشمند و سامانه‌ای خواهد شد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان نیز در این نشست با اشاره به وضعیت بخش معدن استان، گفت: زنجان جزو استان‌های معدن‌خیز کشور است که ۳۶ ماده معدنی در آن کشف شده و به مرحله استخراج رسیده است.

وی با اشاره به اینکه استخراج ۱۰۰ درصد مواد معدنی کشف شده در استان حاکی از توان و ظرفیت بالای بخش خصوصی فعال در استان است، اظهار کرد: آلونیت، آهک، پتاس، پرلیت، خاک رس، شن و ماسه، بر، سنگ‌های تزئینی و... از جمله مواد معدنی موجود در استان است.

این مسئول تصریح کرد: ۸۱ معدن در استان از طریق شورای معادن سلب صلاحیت شد و آماده واگذاری بود که از این تعداد در سال گذشته با برگزاری مزایده ۲۲ معدن واگذار شدند.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان زنجان خاطرنشان کرد: هم‌اکنون در استان ۲۶۶ معدن فعال وجود دارد که استخراج اسمی این معادن افزون بر ۱۳ میلیون تن است.

رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی نیز در نشست با مدیران صنایع استان زنجان با بیان اینکه رویکرد کمیسیون صنایع و معادن مجلس، شفاف‌سازی تصمیم‌گیری‌ها است، ادامه داد: از این پس شاهد تصمیم‌گیری‌ها پشت درهای بسته نخواهیم بود.

طاهری افزود: باتوجه به تنوع بالای صنایع باید در تصمیم‌گیری‌ها ابتدا نظرات فعالان آن حوزه دریافت شود و سپس درباره آن تصمیم‌گیری لازم صورت گیرد.

وی تصریح کرد: در ایران خلأ جدی در سند توسعه صنعتی داریم. این سند باتوجه به اینکه فاقد ضمانت اجرایی لازم است و جامع و کامل نیست، باید در اسرع وقت اقدام لازم برای سرمایه‌گذاران در صنعت، به‌ویژه صنایع پیشران صورت گیرد.

نماینده مردم زنجان و طارم در مجلس شورای اسلامی، از نسخ ۲۴۵ قانون در حوزه صنایع و معادن خبر داد و افزود: در فاز اول ۲۴۵ قانون شناسایی شده که باتوجه به قدیمی بودن و ارجاعات در حد صفر حذف خواهد شد. در فاز بعدی به تناقضات و قوانین تکراری خواهیم پرداخت تا حجم قوانین مرتبط با صنعت را کم کنیم.

▣ سخن پایانی...

معادن کوچک و متوسط تکمیل‌کننده برنامه‌های توسعه‌ای بخش معدن هستند و نمی‌توان از آنها چشم‌پوشی کرد. همچنین این معادن همواره تربیت‌کننده نیروهای تخصصی ویژه هستند. در واقع جذب سرمایه‌های کوچک و سرگردان و انتخاب فناوری‌های خاص همواره در معادن و واحدهای فرآوری کوچک و متوسط رخ می‌دهد.

صنایع داخلی خریدار اصلی فولاد

بررسی آخرین آمار مربوط به صنعت فولادسازی نشان می‌دهد که در بهار امسال، میزان مصرف فولاد نسبت به بهار پارسال رشد ۹ درصدی داشته که می‌تواند بیانگر افزایش تولیدات صنعتی فولادبر باشد.

به گزارش مهر، بررسی آخرین آمار مربوط به صنعت فولادسازی نشان می‌دهد که در بهار امسال، میزان مصرف محصولات فولادی نسبت به مدت مشابه سال گذشته با افزایش مواجه شده است؛ موضوعی که می‌تواند بیانگر افزایش تولیدات صنعتی در بخش‌هایی همچون قطعه سازی، خودرو، لوازم خانگی و صنایع فولادبر باشد.

بر این اساس از ابتدای امسال تا پایان خرداد ماه بالغ بر ۲۹ میلیون تن از انواع اقلام فولادی در کشور تولید شده است. که از این میزان ۳.۲ میلیون تن صادر و مابقی صرف مصارف داخلی شده است. بر این اساس مصرف ظاهری فولاد کشور در این مدت نسبت به بهار سال ۱۴۰۰ رشد بیش از ۹ درصدی داشته است.

به صورت جزئی‌تر باید اشاره شود که در بهار امسال در مجموع ۸ میلیون و ۵۷۵ هزار تن شمش فولاد (فولاد میانی) تولید شده که نسبت به مدت مشابه پارسال رشد ۶ درصدی داشته است. از این میزان ۶ میلیون و ۶۷۲ هزار تن در داخل مصرف شده که نسبت به بهار پارسال رشد ۳ درصدی داشته است. در این بخش وارداتی نداشتیم.

همچنین در این بازه زمانی ۲ میلیون و ۵۲۱ هزار تن مجموع مقاطع تخت فولادی تولید شده که رشد ۲ درصدی را نسبت به بهار پارسال تجربه کرده است. از این میزان ۲ میلیون و ۴۸۹ هزار تن به مصرف داخلی اختصاص یافته که نسبت به ۳ ماه نخست سال گذشته رشد ۶ درصدی را نشان می‌دهد. در این بخش میزان واردات ۱۴۱ هزار تن بوده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته (۱۷۴ هزار تن)، ۱۹ درصد کمتر شده است.

در بهار امسال تولید محصولات فولادی ۵ میلیون و ۶۷۳ هزار تن ثبت شده که ۵ میلیون و ۲۲۱ هزار تن آن در داخل مصرف شده است که حکایت از رشد ۱۲ درصدی نسبت به بهار پارسال دارد. در بخش واردات نیز واردات شاهد واردات ۱۵۷ هزار تن محصولات فولادی بودیم که نسبت به مدت مشابه پارسال (۱۹۴ هزار تن) ۱۹ درصد کاهش یافته است.

همچنین در این بازه زمانی ۳ میلیون و ۱۵۲ هزار تن مقاطع طویل فولادی شامل تیرآهن، میلگرد، نبشی، ناودانی و... تولید شده که رشد ۲ درصدی نسبت به بهار پارسال دارد؛ از این میزان ۲ میلیون و ۶۶۱ هزار تن در داخل مصرف شده که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۱۴ درصد رشد داشته است.

در این بخش مجموع مقاطع طویل فولادی وارد شده ۱۶ هزار تن بود که نسبت به مدت مشابه در سال گذشته (۱۶ هزار تن) ۲۰ درصد کاهش یافته است.

در بهار امسال ۹ میلیون و ۹۱۷ هزار تن آهن اسفنجی تولید که بالغ بر ۹ میلیون و ۸۲۲ هزار تن در داخل مصرف شده است. میزان مصرف این محصول داخلی این محصول نسبت به بهار پارسال رشد ۱۶ درصدی یافته است. در این بخش وارداتی نداشتیم.

اگرچه مصرف داخلی اقلام فولادی افزایش یافته اما صادرات با افت قابل توجهی مواجه شده است؛ به گونه‌ای که در بهار امسال ۳ میلیون و ۲۱۶ هزار تن صادرات اقلام فولادی داشتیم که در مجموع محصولات نسبت به بهار پارسال روند کاهشی داشته است.

بر این اساس بیشترین محصول صادر شده مربوط به شمش فولادی (فولاد میانی) با یک میلیون و ۹۰۳ هزار تن می‌شود که نسبت به بهار پارسال رشد ۱۸ درصدی را نشان می‌دهد.

پس از شمش، مقاطع تخت فولادی بیشترین صادرات را داشته که نسبت به ۸۹ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال گذشته ۱۵ درصد افزایش داشته و به ۱۰۲ هزار تن رسیده است.

در مقابل شاهد کاهش صادرات مجموع مقاطع طویل، محصولات فولادی و آهن اسفنجی در ۳ ماه نخست امسال بودیم.

بر این اساس کل مقاطع طویل فولادی صادر شده در سه ماهه امسال به ۵۰۷ هزار تن رسیده که نسبت به ۷۸۴ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال گذشته، ۳۵ درصد کاهش یافته است.

همچنین در بهار امسال برابر ۶۰۹ هزار تن محصولات فولادی صادر شده که در مقایسه با ۸۷۳ هزار تن صادر شده در مدت مشابه سال گذشته ۳۰ درصد کمتر شده است.

در بهار امسال ۹۵ هزار تن آهن اسفنجی صادر شده که حکایت از کاهش ۷۰ درصدی صادرات نسبت به بهار پارسال (۳۲۱ هزار تن) دارد.

نظرگاه

چالش‌های توسعه صنایع سرب و روی

محمد حیدرزاده
فعال صنعت سرب و روی

بسیاری از ظرفیت‌های صنایع معدنی کشور با تکیه بر توان و ظرفیت‌های معدنی ایجاد شده‌اند. با این وجود، توجه کافی در راستای شناسایی این ظرفیت‌های معدنی نمی‌شود. فعالیت در بخش معدن نیازمند سرمایه‌گذاری قابل‌توجهی است و ریسک بالایی دارد اما بی‌توجهی سیاست‌گذاران به این مقوله موجب مغفول ماندن ظرفیت‌های معدنی در کشور شده است. برای رفع این‌گونه مشکلات در گام نخست باید میان سازمان‌ها و نهادهای مرتبط در امر شناسایی ذخایر معدنی، تعاملی سازنده برقرار شود.

در حوزه اکتشاف کمبودهایی داریم و برای رفع کاستی‌های این حوزه انتظار می‌رود تعامل و هماهنگی میان وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان نقشه‌برداری، سازمان زمین‌شناسی و انرژی اتمی کشور شکل بگیرد. در ادامه نیز اطلاعات معدنی یادشده پس از مشخص شدن سازکاری دقیق در اختیار فعالان معدنی قرار گیرد. گفتنی است که دریافت حقوق دولتی از معادن یکی دیگر از چالش‌های جدی برای فعالان معدنی کشور است، تا جایی‌که در مواردی فعالیت در معادن کوچک صرفه اقتصادی ندارد. مبنای دریافت حقوق دولتی، پروانه بهره‌برداری است، در حالی که تولید واقعی در یک معدن در فصول و سال‌های گوناگون، متفاوت است و درنتیجه انتظار می‌رود در دستورالعمل دریافت حقوق دولتی از معادن کشور بازنگری شود.

صنعت سرب و روی نیز یکی از صنایع معدنی است که در کشور بر پایه بهره‌مندی از ذخایر معدنی احداث شده و توسعه یافته است. تولید سرب و روی در دهه‌های اخیر در کشور رشد یافته است. با توجه به ذخایر غنی معدنی سرب و روی، واحدهای فرآوری این محصول احداث شده‌اند. این صنعت در حال‌حاضر علاوه بر تامین نیاز داخلی، ظرفیت صادراتی قابل‌توجهی نیز دارد. افزایش ظرفیت در صنعت سرب و روی کشور با ارتقای کیفیت تولیدات این صنعت، همراستا بوده است. همزمان راندمان بازیابی تولید محصولات از معدن تا محصول نهایی نیز ارتقا یافته است. اغلب واحدهای تولیدکننده شمش روی به واحدهای کیک‌شویی با هدف بهره‌مندی هرچه بیشتر از باطله‌ها مجهز شده‌اند.

همزمان با رشد ظرفیت تولید، صادرات سرب و روی نیز ارتقا یافته که حکایت از عملکرد موفقیت‌آمیز فعالان صنعت سرب و روی کشور دارد. این تولیدکنندگان با وجود تحریم و محدودیت در روابط تجاری توانسته‌اند سهم قابل‌توجهی از بازارهای جهانی را ازآن خود کنند. این صنعت توانسته همپای توسعه، نقش مهمی در اشتغالزایی و ارزآوری کشور بر عهده بگیرد و زمینه تقویت صنایع پایین‌دستی را فراهم کند.

در این میان، کمبود مواد اولیه بزرگ‌ترین چالش فعالان صنعت سرب و روی کشور است. ایران پنجمین دارنده بزرگ ذخایر معدنی سرب و روی جهان است، با این وجود، فقط ۱.۲ درصد شمش روی جهان را تولید می‌کند؛ بنابراین توسعه صنعت روی در ایران متناسب با ظرفیت‌های کشور نبوده است.

سالانه چندین میلیون تن خاک معدنی از کشورهایی همچون ترکیه برای تامین مواد اولیه موردنیاز صنایع سرب و روی کشور وارد می‌شود. در حال‌حاضر فعالان صنعت روی کشور حدود ۳۰ تا ۴۰ درصد از مواد اولیه موردنیاز خود برای تولید را از طریق واردات تامین می‌کنند و همچنان بسیاری از آنها با ظرفیتی به مراتب پایین‌تر از ظرفیت اسمی تولید دارند.

خرید مواد اولیه تولید سرب و روی با ارز، هزینه تولید در این صنعت را افزایش می‌دهد و از رقابت‌پذیری صنایع ما در بازار رقابت جهانی می‌کاهد. در همین حال به خروج ارز از کشور منتهی می‌شود؛ بنابراین انتظار می‌رود سیاست‌گذاران به‌دنبال بهره‌مندی هرچه بیشتر از ذخایر معدنی کشور باشند. به بیانی دیگر، با اجرای برنامه‌ای راهبردی، موانع و گلوگاه‌های توسعه صنعت سرب و روی برداشته شود.

در ادامه باید تاکید کرد که بحران انرژی و کمبود برق در کشور به‌ویژه در ماه‌های گرم سال که از بی‌توجهی به توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور نشأت می‌گیرد، عملکرد صنایع سرب و روی کشور را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و از میزان تولید در این صنعت می‌کاهد. دولت موظف است سرمایه‌گذاری در این بخش را تقویت کند تا سایر صنایع با چالش‌های جدی در مسیر فعالیت و تولید خودروبه‌رو نشوند.

روزگار معدن

یکشنبه ● ۲۳ مرداد ۱۴۰۱ ● ۱۶ محرم ۱۴۴۴ ● ۱۴ اوت ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۸۹۷

صاحب امتیاز:
موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر:
ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

نظرگاه

جایگاه هوش مصنوعی در افق پیش روی بازار سرمایه

حمید اسکندری
کارشناس مسئول تحقیق و توسعه شرکت بورس اوراق بهادار تهران

در سال‌های اخیر با رشد و توسعه فناوری‌های نوین به ویژه هوش مصنوعی شاهد تحولاتی عظیم در بازارهای مالی هستیم. از جمله این تحولات می‌توان به استقبال گسترده سرمایه‌گذاران حقیقی و حقوقی از سیستم‌های معاملاتی هوشمند اشاره کرد.

سیستم‌های معاملاتی هوشمند به صورت خودکار داده‌ها را از مراکز مختلف گردآوری کرده، با استفاده از انواع تکنیک‌های نوین از جمله انواع مدل‌های هوش مصنوعی اقدام به پردازش اطلاعات و پیش‌بینی نرخ یا کشف سیگنال معاملات می‌کنند. سپس بر اساس این پیش‌بینی‌ها، سفارش‌های خرید یا فروش خود را به سامانه معاملات ارسال می‌کنند.

معامله‌گران با کمک چنین سیستم‌هایی به طیف وسیعی از مدل‌ها و الگوریتم‌ها برای سرمایه‌گذاری دسترسی دارند و می‌توانند بر اساس نیاز خود، سیستم‌های هوشمند معاملاتی خاصی را طراحی کنند. آنها پس از طراحی اولیه به سادگی می‌توانند عملکرد سیستم معاملاتی خود را با استفاده از داده‌های تاریخی ارزیابی کرده و بر اساس نتایج حاصل از آن اقدام به بهینه‌سازی تنظیمات مورد نیاز کنند.

این سیستم‌ها با کمک تکنیک‌های هوش مصنوعی قادرند، کلان داده‌های (Big Data) ایجاد شده در بازارها را با سرعت بسیار بالایی (در حد ثانیه) پردازش کرده و بر اساس آنها به‌صورت خودکار تصمیم‌سازی کنند. در این مرحله می‌توان عملکرد کلی سیستم معاملات را نیز به صورت آنی مورد ارزیابی قرار داد. علاوه بر این شرایط بحرانی بازار بدون دخالت انسان و به صورت هوشمند توسط این سیستم‌ها تشخیص داده شده و اقدامات مورد نیاز برای مدیریت آن به صورت خودکار انجام می‌شود. این ویژگی‌ها منجر به محبوبیت بالای چنین سیستم‌های هوشمندی شده است.

معاملاتی که توسط چنین سیستم‌هایی در بازارهای مالی انجام می‌شود با عنوان معاملات الگوریتمی یا معاملات کامپیوتری شناخته می‌شود.

بر اساس آخرین آمار منتشره، در سال ۲۰۲۱ میلادی حدود ۷۵ درصد از کل حجم معاملات دنیا به این نوع از معاملات اختصاص داشته است. البته باید به این نکته توجه کرد که تمام معاملات الگوریتمی در بازه‌های زمانی کوتاه مدت انجام نمی‌شوند. برای نمونه، ممکن است معامله‌گری، سیستمی طراحی کند که تنها در بازه‌های هفتگی یا ماهانه اقدام به بررسی شرایط کرده و تعدیلات مورد نیاز را انجام دهد. با این وجود، بخش قابل توجهی از معاملات این سیستم‌ها در فواصل زمانی بسیار کوتاه مدت و با سرعت بالا انجام می‌شود.

در چنین شرایطی، مدیریت بازار و ارائه خدمات به سرمایه‌گذاران با استفاده از روش‌های سنتی امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل بورس‌ها، کارگزاران و مشاوران سرمایه‌گذاری، همراه با سایرین، اقدام به استفاده از هوش مصنوعی برای ایفای وظایف خود در بازار کرده‌اند. در ادامه چهار مورد از کاربردهای مهم هوش مصنوعی در بازارهای سرمایه شرح داده شده است:

۱-بازارگردانی هوشمند: با توجه به افزایش تعداد و سرعت سفارش‌هایی که توسط این سیستم‌ها به سامانه معاملات ارسال می‌شوند، دیگر امکان ثبت سفارش‌ها به صورت دستی برای بازارگردانی امکان‌پذیر نیست. در این راستا شرکت‌های متعددی اقدام به طراحی انواع الگوریتم‌های هوشمند بازارگردانی کرده‌اند.

۲- سامانه‌های هوشمند نظارت بر بازار و کشف دستکاری: اشخاصی که قصد دستکاری یا انجام تخلف در بازار را دارند، امروزه به انواع تکنیک‌ها و الگوریتم‌های هوشمند دسترسی دارند که با استفاده از آنها می‌توانند به صورت غیرقانونی کسب درآمد کنند. نکته قابل توجه این است که رصد فعالیت معاملاتی این اشخاص دیگر با استفاده از سیستم‌های سنتی و دستی امکان‌پذیر نیست. به همین دلیل نهادهای ناظر نیز برای انجام وظایف خود مجبور به استفاده از فناوری‌های هوشمند و به‌روز هستند. علاوه بر این با استفاده از این فناوری‌ها، نظارت بر قوانین و مقررات فعالان بازار همچون مقررات مربوط به الزامات افشا اطلاعات ناشران، کارگزاران، مشاوران سرمایه‌گذاری و سایر فعالان نیز به صورت هوشمند انجام می‌شود.

۳-ربات‌های ارائه‌دهنده خدمات به مشتریان: امروزه با استفاده از ربات‌های هوشمند، خدمات متنوعی به مشتریان داده می‌شود. برخی از این خدمات که مبتنی بر هوش مصنوعی هستند شامل احراز هویت دیجیتال، اعتبارسنجی و اعطای خودکار اعتبار، مشاوره سرمایه¬گذاری خودکار، ارائه انواع سبدهای سهام پیشنهادی (مانند سبد سهام به هدف ردگیری شاخص)، کشف سیگنال معاملات و امثال آن است.

۴- مدیریت ریسک خودکار: در سال ۲۰۱۰ میلادی شخصی الگوریتمی طراحی کرد که با کمک آن اقدام به انجام معاملات پرتعداد در فواصل زمانی بسیار کوتاه (در حد میلی ثانیه) برای کاهش نرخ یک سهم کرد. به محض دستکاری نرخ این سهم و شروع ریزش نرخ آن، سایر الگوریتم‌های موجود در بازار نیز فوراً به این اقدام عکس العمل نشان دادند و اقدام به فروش آن سهم کردند. ریزش سریع این سهم، فوراً به سایر بازار تسری پیدا کرد و بورس‌های ایالات متحده امریکا با بحرانی با نام Flash Crash مواجه شدند. در این بحران در کمتر از ۱۰ دقیقه شاخص صنعتی داو جونز ۹ درصد افت کرد. در این مدت ارزش بازار بورسهای امریکا حدود یک تریلیون دلار کاهش یافت. به علت ساختگی بودن این بحران، بازار فوراً به روند صعودی تغییر وضعیت داد. تنها پس از گذشت تنها ۳۶ دقیقه، از شروع بحران، بازار توانست بیش از ۷۰ درصد ریزش را جبران کند و به مقادیر قبلی شاخص نزدیک شود. این مسئله نشان داد مدیریت ریسک خودکار از دو منظر دارای اهمیت است. اولا ناظر بازار باید مجهز به سیستم‌های خودکار کنترل نوسان در بازار باشد تا بتواند بدون دخالت انسان و در سریع‌ترین زمان ممکن با انجام اقدامات مورد نیاز از بروز چنین وقایعی جلوگیری کند. ثانیاً سیستم‌های معاملاتی هوشمند باید به سازوکار مدیریت ریسک هوشمندی تجهیز شوند که علاوه بر مدیریت ریسک سرمایه‌گذاری، توان تشخیص دستکاری‌ها و نوسانات ساختگی را دارا باشد.

کاربرد هوش مصنوعی در بازارهای مالی محدود به این موارد نیست و روزانه شاهد ارائه خدمتی نوین با استفاده از هوش مصنوعی در بازارها هستیم. با توجه به وجود فضای رقابتی در بازار سرمایه ایران، انتظار می‌رود در آینده نزدیک شاهد ارائه خدمات مبتنی بر این فناوری‌های نوین توسط فعالان بازار سرمایه باشیم.

بررسی واریز هزار میلیارد تومان به حساب صندوق تثبیت بازار سرمایه

حمایت های مستقیم کارآمد نیست

مرضیه احقاقی

شنبه ۱۵ مرداد، هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق شد. مهدی صبایی، مدیرعامل صندوق تثبیت بازار سرمایه نیز از تزریق ۶ هزار میلیارد تومان دیگر از منابع صندوق توسعه به صندوق تثبیت خبر داد. بدین ترتیب انتظار می‌رود در سال جاری در مجموع ۷ هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی با هدف جلب اعتماد سرمایه‌گذاران به بورس تهران تزریق شود. در چنین شرایطی، چند سوال اساسی مطرح می‌شود؛ نخست آنکه آیا این‌گونه حمایت‌های مستقیم و تزریق نقدینگی به بورس، راه‌حل درستی است یا خیر؟ بسیاری از کارشناسان و فعالان بورسی مخالف تزریق نقدینگی به بورس از سوی دولت و دخالت آشکار این نهاد سیاست‌گذار در عملکرد بورس هستند، با این وجود تاکید دارند که دخالت‌های سیاست‌گذاران در بورس تهران در سایر حوزه‌های سیاست‌گذاری ادامه دارد و سیگنال‌های منفی متعددی را روانه بازار می‌کند. در چنین شرایطی، این‌گونه حمایت‌ها می‌تواند به‌منزله توجه سیاست‌گذاران به بازار سرمایه باشد. البته تزریق هزار میلیارد تومان نقدینگی به بورس تهران با توجه به جایگاه و اثرگذاری بازار سرمایه ما، رقم قابل توجهی نیست و تنها جنبه روانی دارد. باوجود نقاط قوت و ضعف تزریق نقدینگی از سوی صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار، عملکرد این صندوق در شرایط نابسامان بورس نیز جای سوال دارد؟

عکس: آیدا فریدی

نگاهی به دلایل رشد محدود بورس تهران

بورس تهران در هفته‌های گذشته روزهای مثبتی را پشت‌سر نگذاشته است. البته در روزهایی شاهد بازگشت بازار به روند صعودی بوده‌ایم، اما روند کلی بازار امیدوارکننده نبوده است. با این وجود، هرازگاهی خبرهایی مبنی بر تزریق نقدینگی از منابع صندوق توسعه ملی در بازار سهام، مطرح می‌شود که خود محرکی برای بازار سرمایه است. این اقدام، زمینه جلب اعتماد مردم را به بورس فراهم می‌کند، اما به اعتقاد برخی از فعالان بازار، هر نوع دخالت مستقیم دولت در بازار سرمایه منفی است. با این وجود، پس از انتشار خبر تزریق نقدینگی به صندوق تثبیت بازار، شاهد بازگشت بورس تهران به مسیر صعودی بودیم. شاخص کل بورس تهران در روز شنبه ۱۵ مرداد، مسیر صعودی را پشت‌سر گذاشت. شاخص کل بورس در روز شنبه با رشد بیش از ۱۱ هزار واحدی در سطح یک میلیون و ۴۴۸ هزار واحدی ایستاد. البته علاوه بر تزریق نقدینگی به این بازار، انتشار اخبار مثبت از مذاکرات رفع تحریم در وین، محرک اصلی دیگری برای بورس تهران بود، تا جایی که پس از مدت‌ها شاهد ورود پول حقیقی به این بازار بودیم. روند رو به رشد شاخص پس از تعطیلات ۱۶ و ۱۷ مرداد با شیب بسیار ملایمی ادامه یافت، تاجایی که شاخص کل بورس با صعود ۳ هزار واحدی به عدد یک میلیون و ۴۵۱ هزار واحد رسید. البته به اعتقاد بسیاری از فعالان بازار، امید به احیای برجام، یکی از دلایل تداوم روند رو به رشد بورس تهران در روز سه‌شنبه ۱۸ مرداد بود.

حمایت روانی

یاسر فلاح، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» و در ارزیابی تزریق هزار میلیارد تومان از منابع صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه و تاثیر آن بر عملکرد بورس تهران، اظهار کرد: با توجه به شرایط کنونی بازار سرمایه، هزار میلیارد تومان، رقم قابل‌توجهی نیست. به‌ویژه آنکه مبالغی که قرار بود از سمت صندوق توسعه ملی به صندوق تثبیت بازار سرمایه تزریق شود، هنوز به شکل کامل، محقق نشده است؛ بنابراین تزریق هزار میلیارد تومان نمی‌تواند بر کاهش نقدینگی بورس غلبه کند و موتور محرک بازار باشد یا به‌اندازه کافی برای بازار جذابیت ایجاد کند.

صندوق توسعه‌ملی از سود بورس منتفع می‌شود

وی افزود: در همین حال باید خاطرنشان کرد که تزریق نقدینگی از سوی صندوق توسعه ملی به بورس به‌منزله سرمایه‌گذاری این صندوق در بازار سرمایه است؛ یعنی قرار نیست صندوق توسعه ملی، پولی را به بازار سرمایه ببخشد، بلکه صندوق توسعه ملی بابت سرمایه‌گذاری در صندوق تثبیت بازار سرمایه، سود دریافت خواهد کرد. روند رو به رشد تورم در اقتصاد ما، افزایش مداوم قیمت ارز، بالا رفتن بهای محصولات و کامودیتی‌ها در سطح جهان در بلندمدت و... زمینه‌ساز رشد سودآوری بازار سرمایه در بلندمدت هستند. به‌این‌ترتیب، صندوق توسعه ملی در بلندمدت از منافع سرمایه‌گذاری این بخش منتفع خواهد شد.

فلاح درباره نقش صندوق تثبیت در هزینه‌کرد سرمایه تزریق‌شده به آن از سوی صندوق توسعه ملی، گفت: صندوق تثبیت در شرایطی که بازار با ترس عمومی روبه‌رو است، نقش حمایتی دارد؛ یعنی در شرایطی که شاهد شکل‌گیری صف‌های سنگین فروش سهام هستیم، این صندوق با خرید سهام، نقش حمایت از بورس را بر عهده می‌گیرد.

البته صندوق تثبیت بازار سرمایه نیز خود را در موقعیت زیان قرار نمی‌دهد؛ این صندوق در شرایط نزولی از سهم‌های ارزشمند حمایت می‌کند و با گذشت زمان و ایجاد تقاضا در بازار، سهم‌های خود را در قیمت بالاتر به فروش می‌رساند و عملا از شرایط منتفع خواهد شد.

سرمایه‌گذاری بلندمدت در بورس

این کارشناس بازار سرمایه در ادامه و در ارزیابی عملکرد بازار سرمایه، گفت: بازار در حال حاضر در موقعیت ارزنده‌ای قرار دارد و قیمت سهام بنگاه‌ها پایین‌تر از ارزش ذاتی آنها معامله می‌شود؛ درنتیجه بازار سرمایه می‌تواند به‌عنوان مرجع مناسبی برای سرمایه‌گذاری مورداستفاده قرار گیرد؛ یعنی صاحبان سرمایه می‌توانند با احتساب افق میان‌مدت در بورس سرمایه‌گذاری کنند.

فلاح گفت: با این وجود، ابهاماتی بر عملکرد این بازار سایه انداخته و افق نامعلوم مذاکرات وین و رفع تحریم‌ها، از مهم‌ترین سیگنال‌های منفی حاکم بر این بازار است. در چنین شرایطی حتی سمت‌وسوی نرخ ارز را هم نمی‌توان پیش‌بینی کرد و تغییر مداوم سیاست‌گذاری‌های دولت و دخالت دولت در عملکرد صنایع، بر بار مشکلات فعالان صنعتی می‌افزاید. این‌گونه اقدامات و تغییرات مداوم در روند سیاست‌گذاری دولت، سودآوری صنایع را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد و فعالان بازار را با ابهامات گسترده‌ای روبه‌رو می‌کند.

این فعال بازار سرمایه گفت: رشد قابل‌توجه تورم در سایر بازارهای موازی نیز بر عملکرد بورس تهران تاثیر منفی داشته و سرمایه‌گذاری در بخش ملک، خودرو، طلا، ارز و... همچنان از جذابیت بالایی برخوردار است؛ بنابراین بسیاری از صاحبان سرمایه ترجیح می‌دهند در این بخش سرمایه‌گذاری کنند. به‌ویژه آنکه سرمایه‌گذاری در حوزه‌های یادشده هنوز معافیت مالیاتی دارد. با این وجود، به اعتقاد من، بورس تهران نسبت به سایر بازارهای موازی، در بلندمدت سود بیشتری را ایجاد می‌کند؛ یعنی به این بازار باید با دید بلندمدت ۵ تا ۱۰ ساله نگریست و اقدام به سرمایه‌گذاری در آن کرد.

تزریق ناکارآمد نقدینگی به بورس

فردین آقابزرگی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» اظهار کرد: دخالت مستقیم دولت در بازار سرمایه اشتباه است. نظام حمایت از بورس تهران و بازارسازی باید درون‌زا باشد، اما چنانچه منابعی خارج از فضای بازار سرمایه صرفا به نیت کنترل قیمت سهام یا جلوگیری از کاهش یا افزایش شاخص به این بازار تزریق شود، بدون تردید نتیجه‌بخش نخواهد بود. در واقع چنین سیاست‌های حمایت‌گرانه مستقیمی فاقد کارآیی و اثربخشی لازم هستند؛ بنابراین شاهد اجرای چنین سیاست‌هایی در هیچ کشوری نیستیم.

آقابزرگی با اشاره به سیاست‌های ضدتولید در کشور گفت: در طول سال‌های گذشته، شاهد تغییرات مداوم سیاست‌های اخذشده از سوی مدیران و سیاست‌گذاران کشور بوده‌ایم. به‌عنوان نمونه، چندی پیش و با وضع تعرفه روی صادرات محصولات فلزی و معدنی و...، از سودآوری بنگاه‌های فعال در این بخش به‌شدت کاسته شد. در چنین شرایطی از سیاست‌گذاران انتظار می‌رود به‌جای تزریق نقدینگی به بازار، از تصویب چنین دستورالعمل‌های ضدتولیدی خودداری کنند. بدون تردید، توقف سیاست‌های اشتباه دولت به‌مراتب موثرتر از تزریق هزار میلیارد تومان نقدینگی به صندوق تثبیت بازار خواهد بود.

این فعال بازار سرمایه افزود: حجم و ارزش بازار سرمایه ما در طول سال‌های گذشته به‌شدت افزایش یافته و در چنین شرایطی، تزریق هزار میلیارد تومان به این بازار، رقم بسیار ناچیزی است که بیشتر جنبه نمایشی دارد. این رقم، تنها معادل ارزش یک ساعت معاملات بورس و فرابورس تهران است. وی در ادامه اظهار کرد: این نقدینگی در نهایت از سوی صندوق تثبیت بازار به سهم‌هایی می‌رسد که پرگردش بوده و از نقدشوندگی خوبی برخوردار هستند، بنابراین این‌گونه اقدامات مشکلات سهامداران خرد را برطرف نخواهد کرد. این فعال بازارسرمایه تاکید کرد: صندوق توسعه ملی برای رسیدگی به امور کلان راه‌اندازی شده است و حمایت از بورس از وظایف این صندوق نیست. به‌ویژه آنکه در بسیاری موارد شاهدیم که سیاست‌های غلط دولتمردان، از ارزش این بازار می‌کاهد و درنتیجه صندوق توسعه ملی، قربانی سیاست‌های غلط خواهد شد.

بورس تهران در تعادل

آقابزرگی در ادامه وضعیت کنونی بورس تهران را در شرایط تعادلی دانست و افزود: کاهش ادامه‌دار ارزش سهم‌ها در یک سال و نیم گذشته و افزایش سود عملکردی شرکت‌ها نسبت به دوره مشابه سال گذشته موجب شده در حال حاضر بازار سرمایه ما در نقطه تعادل باشد. در چنین شرایطی، تزریق رقم محدود هزار میلیارد تومان نقدینگی به این بازار، با توجه به چالش‌هایی که عملکرد آن را تحت‌تاثیر منفی قرار داده، تنها اثر مثبت روانی برای فعالان خرد بازار دارد، اما در مقیاس کلان و بزرگ‌تر نتیجه‌بخش نبوده و نخواهد بود.

سیگنال امیدبخش

محمدرضا آرام، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «روزگارمعدن» عنوان کرد: سرمایه‌گذاری از سوی یک نهاد مهم ملی مانند صندوق توسعه ملی در بازار سرمایه و شرکت‌های بزرگ بورسی کشور، سیگنال مثبتی به بازار می‌دهد. به بیان دیگر، اعتماد صاحبان سهام را به این بخش تقویت می‌کند، چراکه این سرمایه‌گذاری حکایت از آن دارد که یک نهاد مهم ملی، سهام شرکت‌های بورسی را در قیمت‌های فعلی، خریداری می‌کند. درنتیجه نرخ کف در بازار ایجاد خواهد شد؛ یعنی شاخص کل بازار حداقلی را پیدا می‌کند که همین وضعیت فعلی است. این کارشناس بازار سرمایه درباره تزریق نقدینگی از سوی صندوق توسعه ملی به صندوق توسعه ملی بابت هدف کاهش نوسانات بورس شکل گرفته؛ بنابراین انتظار می‌رود تزریق نقدینگی از سوی صندوق توسعه ملی در صندوق تثبیت به نفع بازار سرمایه باشد. صندوق تثبیت این نقدینگی را به‌گونه‌ای سرمایه‌گذاری می‌کند تا نوسانات در بازار سرمایه به حداقل کاهش یابد؛ درنتیجه این سیاست بر جلب اعتماد سرمایه‌گذار تاثیر مثبت خواهد داشت.

سخن پایانی

صندوق تثبیت بازار سرمایه با هدف تثبیت و حفظ شرایط رقابت منصفانه در زمان وقوع بحران‌های مالی و اقتصادی و اجرای سیاست‌های عمومی و حاکمیتی در بازار سرمایه ایجاد شد. هدف اصلی این صندوق، جلب‌اطمینان سرمایه‌گذاران خرد برای تداوم فعالیت در بازار سرمایه است و بر همین اساس نیز منابع صندوق توسعه ملی از طریق صندوق تثبیت روانه بازار سرمایه می‌شود. با این وجود، انتقادهایی به عملکرد این صندوق وارد است. از جمله آنکه پس از انتشار صورت‌های مالی صندوق تثبیت بازار مشخص شد این صندوق در سال‌های ۱۳۹۹ و ۱۴۰۰ سود خوبی را به‌دست آورده است؛ یعنی سهم‌ها را در کف خریداری کرده و در روزهای مثبت به فروش رسانده است. درنتیجه حمایت از بورس آن‌طور که انتظار می‌رفته، اجرایی نشده است؛ بنابراین هزینه‌کرد منابع صندوق توسعه ملی در بازار سرمایه و اثرگذاری آن بر روند معاملات همچنان جای سوال و شبهه دارد.

چرا برخی سبدگردان‌ها زیانده شدند؟

در دو سال اخیر بیشتر فعالان بازار سرمایه به خصوص اشخاصی که سال ۹۹ به این بازار وارد شدند، متحمل ضرر و زیان شده‌اند. عده ای، کم تجربگی تازه واردها را دلیل این وضعیت می‌دانند و معتقدند سرمایه‌گذاری مستقیم توسط غیر حرفه‌ای ها، چندان صحیح نیست. یکی از روش‌های سرمایه‌گذاری حرفه ای، سپردن مدیریت پرتفوی به سبدگردان‌ها است. حال آنکه بررسی‌ها نشان می‌دهد بعضی از سبدگردان‌ها هم در این دو سال، از گزند زیان مصون نمانده‌اند. همایون دارابی، مدیرعامل شرکت سبدگردان داریوش در گفت‌وگو با بورس نیوز، در این خصوص بیان کرد: وقتی درمورد سرمایه‌گذاری صحبت می‌کنید، باید «مستر مارکت» را هم در نظر داشت. واقعیت این است که وقتی بازاری روند نزولی دارد، تمامی فعالان، اعم از حقیقی و حقوقی را تحت تاثیر قرار می‌دهد. اما نکته اینجاست که وقتی سرمایه‌گذاری غیر مستقیم در این بازار صورت می‌گیرد، کنترل ریسک بیشتری صورت گرفته و سبدگردان‌ها تلاش می‌کنند مدیریت ریسک را از طریق ابزارهای مختلفی که در پرتفوی قرار می‌دهند، انجام دهند. به همین دلیل هم در بیشتر موارد عملکرد سبدگردان‌ها بهتر از عملکرد حقیقی‌های کم تجربه بوده است.

وی اضافه کرد: معتقدم سرمایه‌گذاری غیرمستقیم برای اشخاصی که تجربه ی کمتری داشته یا زمان کافی برای مدیریت پرتفوی ندارند، ابزار مناسبی است و ریسک کمتری متوجه سرمایه‌گذاران خواهد کرد. البته سبدگردان ها، تامین سرمایه‌ها و صندوق‌های سرمایه‌گذاری با بحث رقابت هم مواجه هستند و اگر بازدهی مورد نظر کسب نشود، مشتری خود را از دست خواهند داد. علاوه بر این، بخشی از زیان سبدگردان‌ها در دو سال اخیر ناشی از الزاماتی بوده که سبدگردان‌ها باید رعایت می کردند و این الزامات هزینه‌بر بوده‌است. بیش از نیمی از سبدگردان‌ها در دو سال اخیر مجوز فعالیت خود را اخذ کرده اند؛ یعنی هم هزینه سنگینی بابت راه‌اندازی متحمل شده‌اند و هم با بازار نزولی مواجه بوده‌اند که در آن مشتری کمتری وجود داشته است. در کشور ما در روندهای صعودی هر بازار مشتری جذب می‌شود و هر موج مثبتی، سرمایه‌گذاران جدیدی را وارد آن بازار می‌کند. کما اینکه درحال‌حاضر با وجود آنکه قیمت‌ها در بازار مسکن به سقف تاریخی دلاری خود رسیده است، خرید و فروش‌ها در جریان است و سرمایه‌گذارانی تمایل به ورود به این بازار را دارند. در مقابل در روندهای نزولی، بخشی از معاملات متوقف شد و عده‌ای از سرمایه‌گذاران از آن بازار خارج می‌شوند.

مشابه این شرایط را در بازار سرمایه هم شاهد هستیم و در دو سال گذشته، بازار سرمایه و حجم معاملات به شدت افت داشته است. در چنین شرایطی، سبدگردان‌ها ناچار به تحمل هزینه‌های نگهداری دفتر و نیروی انسانی نیز هستند و منطقی است که سبدگردان‌ها عملکرد ضعیف تری داشته باشند. اما انتظار می‌رود با بهبود وضعیت بازار سرمایه سبدگردان‌ها هم رشد پایدارتری را تجربه کنند.

دارابی افزود: صورتهای مالی شرکت‌های سبدگردان و همینطور گزارش‌های سازمان بورس و اوراق بهادار در مورد شرکت‌های سبدگردان به صورت کاملا شفاف روی سامانه کدال قرار دارد و علاقمندان به سرمایه‌گذاری از طریق سبدگردان‌ها می‌توانند با بررسی صورتهای مالی شرکت‌های سبدگردان، مناسب‌ترین گزینه را برای سرمایه‌گذاری انتخاب کنند.